

Διατήρηση - αναβάθμιση - προστασία υδάτων

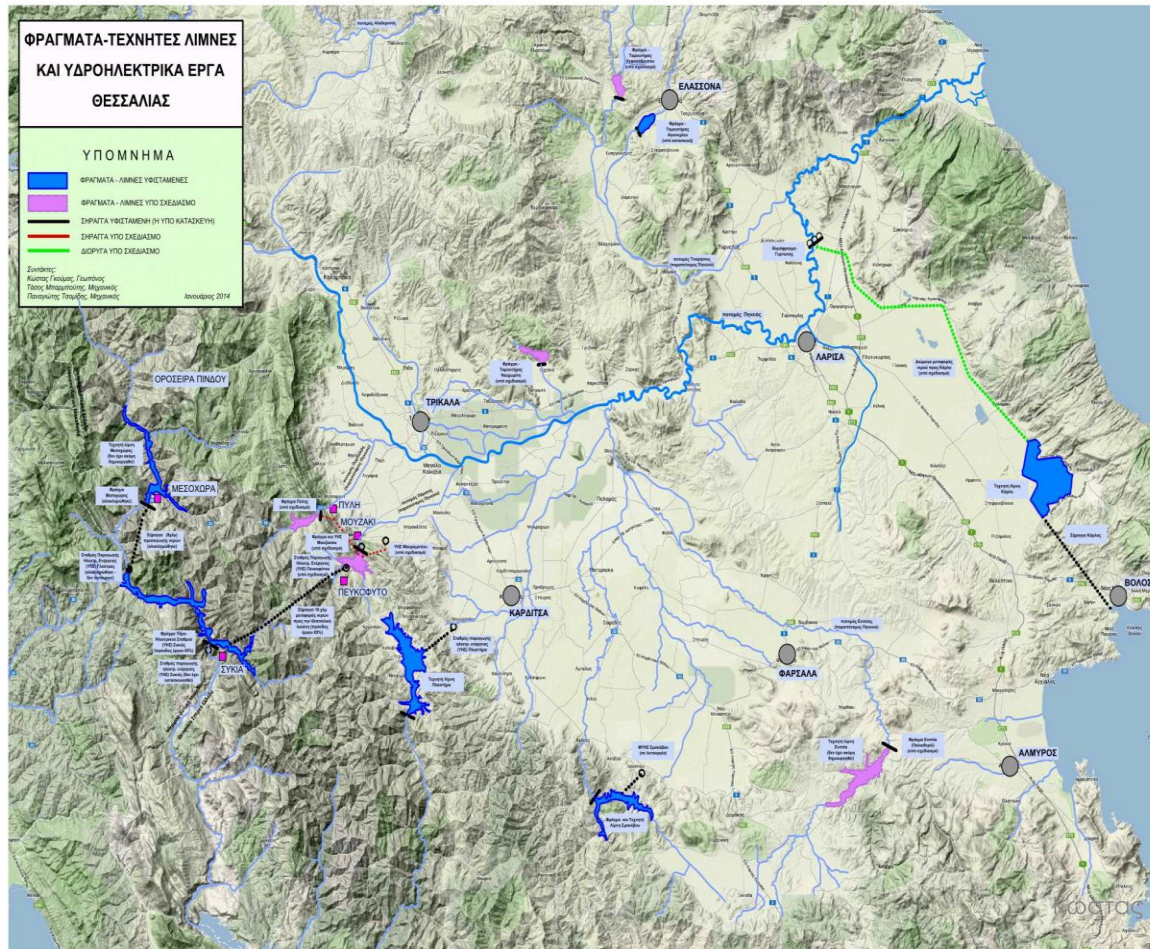
Αξιολόγηση - διαχείριση κινδύνων πλημμύρας

«Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) - Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας (ΣΔΚΠ) Θεσσαλίας : Δύο εκσυγχρονιστικά θεσμικά “εργαλεία” απαραίτητα για την ανασυγκρότηση και “θωράκιση” της Θεσσαλίας σε συνθήκες κλιματικής κρίσης»

Κώστας Γκούμας

Γεωπόνος, πρώην Πρόεδρος ΓΕΩΤΕΕ/ Κ.Ε,
πρώην Διευθυντής Εγγείων Βελτιώσεων Νομού Λάρισας

Παρά τις μεγάλες οικονομικές, τεχνολογικές αλλά και κοινωνικές αλλαγές που υπήρξαν στη χώρα μας, το πρόβλημα υδατικής ασφάλειας της Θεσσαλίας παραμένει άλυτο. Όσο δεν αντιμετωπίζεται το αρνητικό υδατικό ισοζύγιο, μειώνονται δραματικά οι αρδευόμενες εκτάσεις της Θεσσαλίας, ενώ ταυτόχρονα συρρικνώνεται το αγροτικό εισόδημα του μεγαλύτερου και παραγωγικότερου κάμπου της χώρας.

Οι κίνδυνοι από επαναλαμβανόμενες πλημμύρες στην λεκάνη απορροής Πηνειού γίνονται μεγαλύτεροι, το πρόβλημα ασφάλειας της Θεσσαλίας από τα φαινόμενα ξηρασίας και λειψυδρίας παραμένει, ενώ τις τελευταίες δεκαετίες μεγεθύνεται η οικολογική καταστροφή που συντελείται στα υδάτινα οικοσυστήματα.

Ως συνέπεια των παραπάνω, επικρατεί έντονη αγωνία και προβληματισμός σχετικά με την διαμόρφωση μιας βιώσιμης μελλοντικής πορείας στην περιοχή μας και ειδικά σε ό,τι αφορά την διαχείριση των υδάτινων πόρων, τον πρωτογενή τομέα και την επισιτιστική ασφάλεια.

«Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠΤ) Θεσσαλίας»

Μέτρα - έργα - προοπτικές

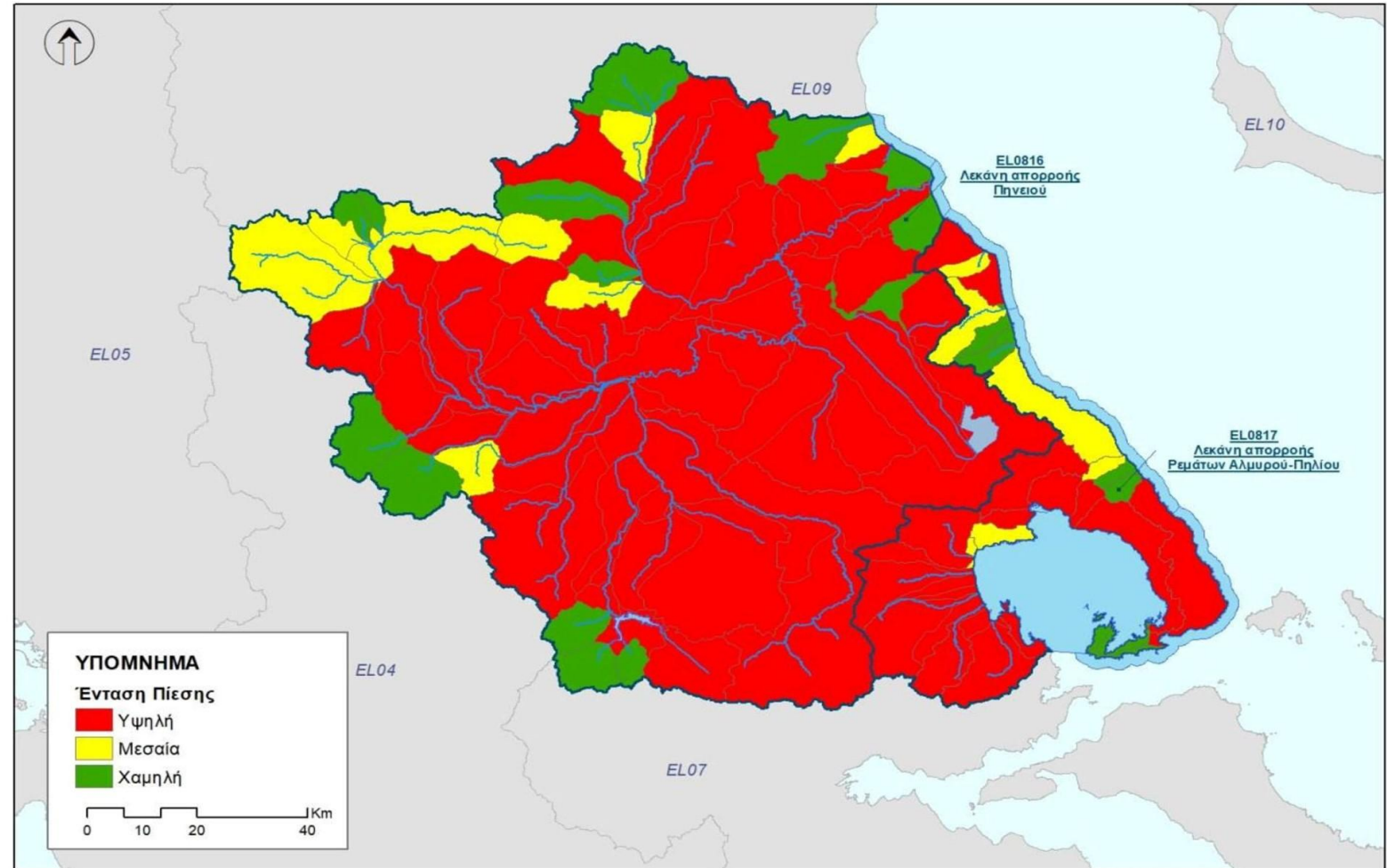

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΔΑΤΩΝ

2^η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

των Λεκανών Απορροής Ποταμών Υδατικού Διαμερίσματος
Θεσσαλίας (ΕΛ08)

Προσχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών

Κώστας Γκούμας - Ιανουάριος 2026

Χάρτης 27:

Εκτιμώμενη συνολική ένταση της πίεσης στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (ΕΛ08)

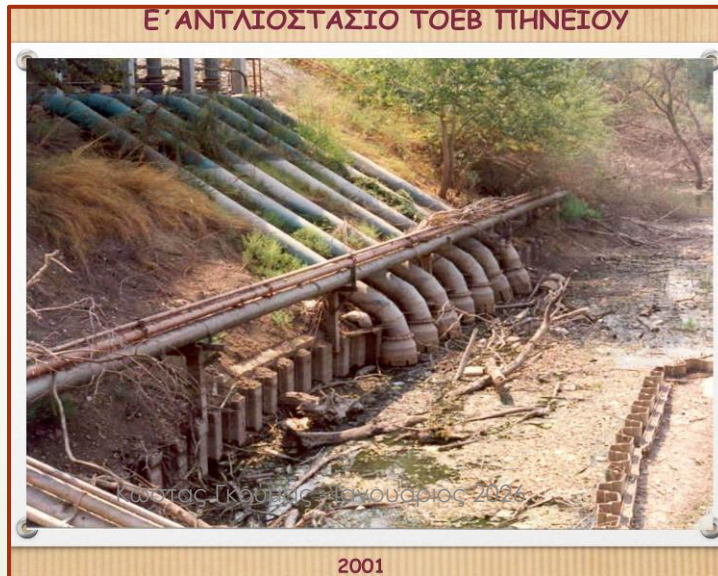
Η Ευρωπαϊκή Οδηγία - Πλαίσιο για τη διαχείριση των Υδάτων (Οδηγία 2000/60/ΕΚ) καθορίζει τις αρχές και προτείνει μέτρα για τη διατήρηση, αναβάθμιση και προστασία όλων των υδάτων - ποτάμια, λίμνες, μεταβατικά, παράκτια και υπόγεια ύδατα - εισάγοντας για πρώτη φορά την έννοια της «οικολογικής σημασίας».

Ο κύριος μηχανισμός για την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ είναι η εφαρμογή του Προγράμματος Μέτρων, τα οποία εντάσσονται στο Σχέδιο Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ), που αναθεωρείται κάθε 6 χρόνια.

Οι βασικοί στόχοι του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) Θεσσαλίας είναι η κάλυψη των αρδευτικών αναγκών (2,5 εκατ. στρ.), ο μηδενισμός του υδατικού ελλείμματος και ταυτόχρονα η επίτευξη «καλής» κατάστασης των υδάτων.

Πηνειός "ποταμός" - Κατάλητη Θυροφράγματος Γυρτώνης
(1/8/2024)

Ε' ΑΝΤΛΙΟΣΤΑΣΙΟ ΤΟΕΒ ΠΗΝΕΙΟΥ

Κωστής Γκούρας - 19 Ιουλίου 2024

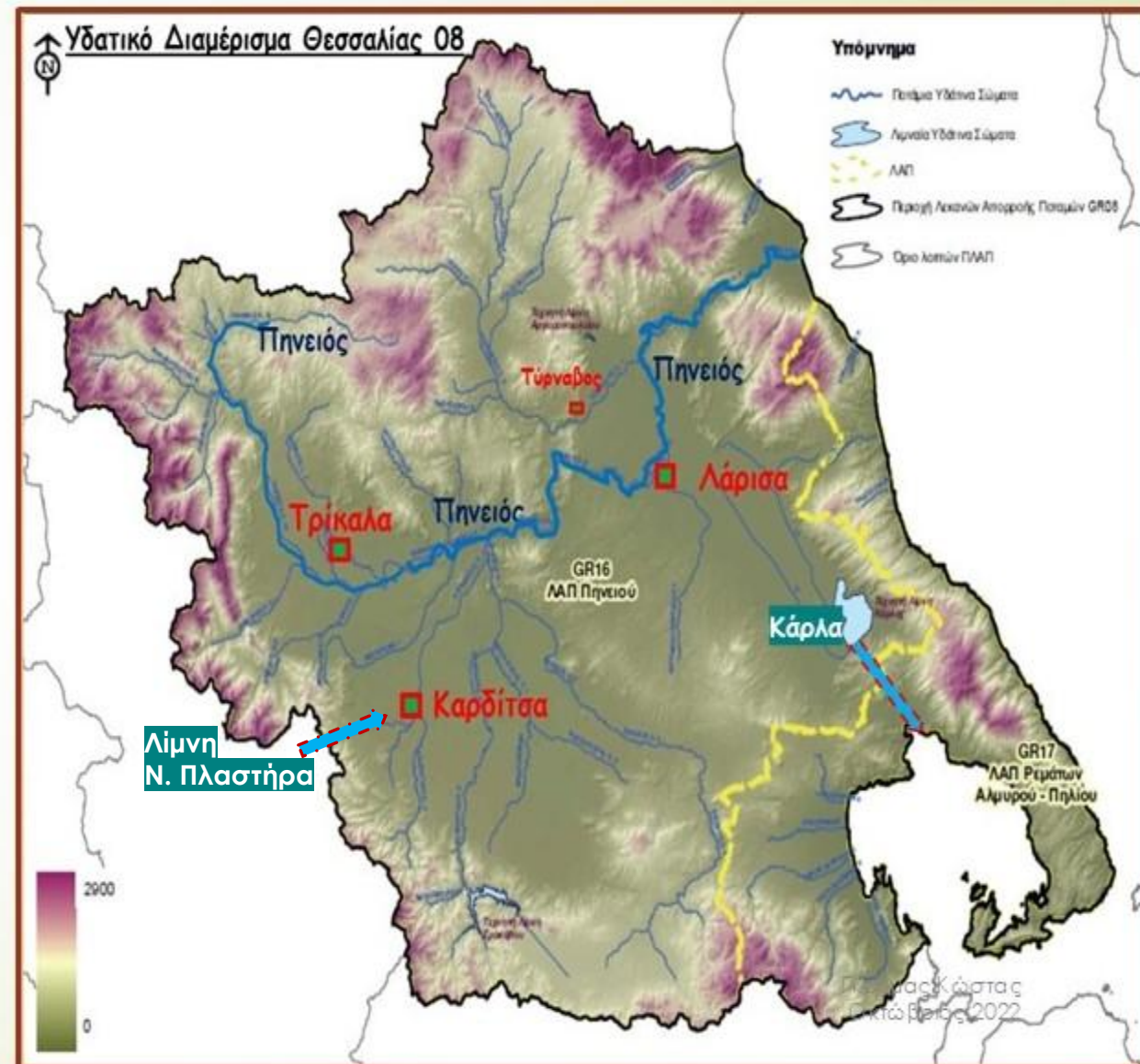
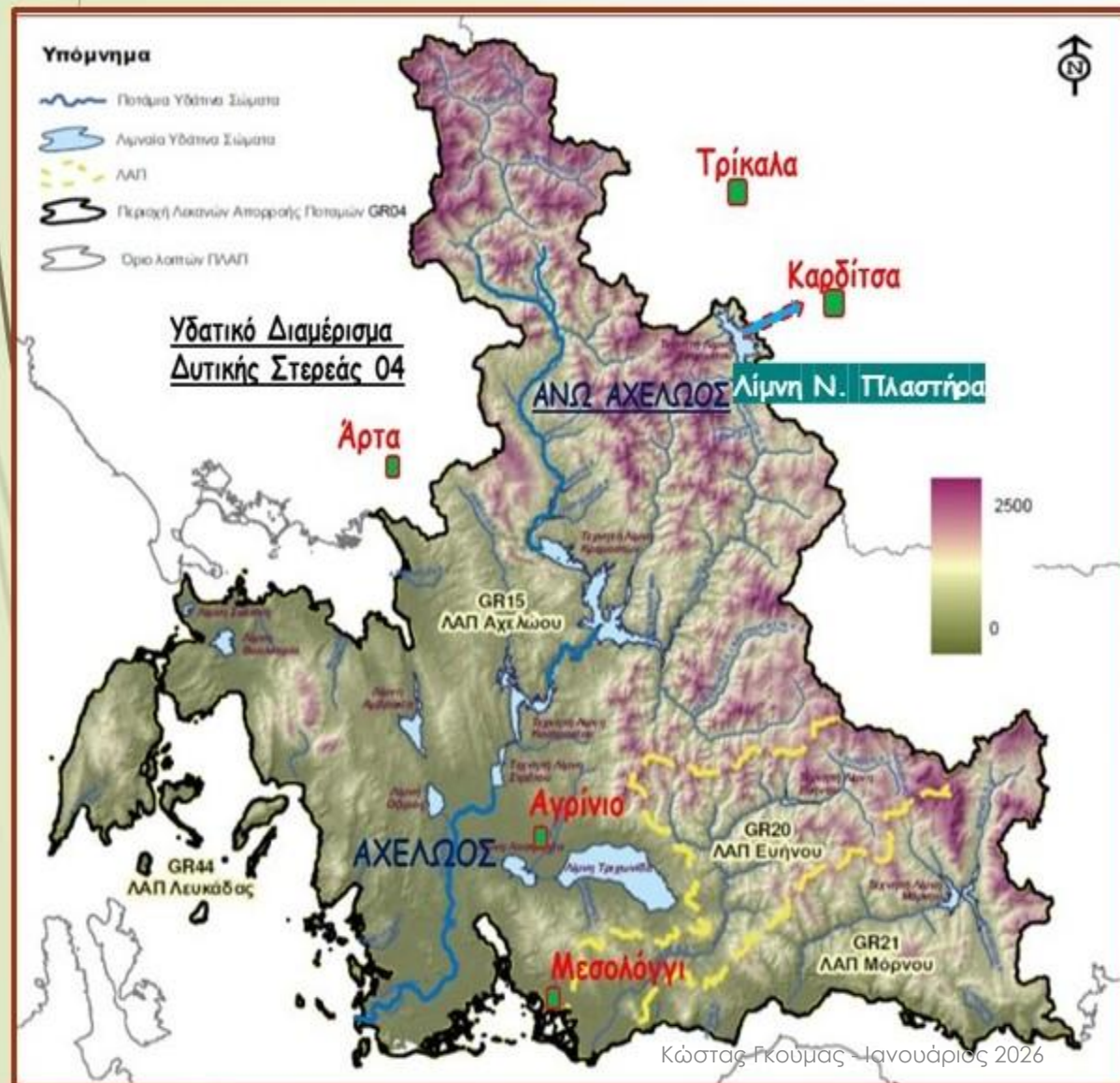
2001

Πηνειός "ποταμός"

31 7 2007

Τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) εξετάζουν χωριστά το κάθε υδατικό διαμέρισμα, όπως το ΥΔ Θεσσαλίας (ΕΛ08) με τις ΛΑΠ Πηνειού (ΕΛ0816) & Αλμυρού - Πηλίου (ΕΛ0817) και το ΥΔ Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (ΕΛ04) με την ΛΑΠ Αχελώου (ΕΛ0415) που είναι όμορη περιοχή και συνυπάρχει με τις άλλες δύο ΛΑΠ στην ενιαία Διοικητική Περιφέρεια της Θεσσαλίας.

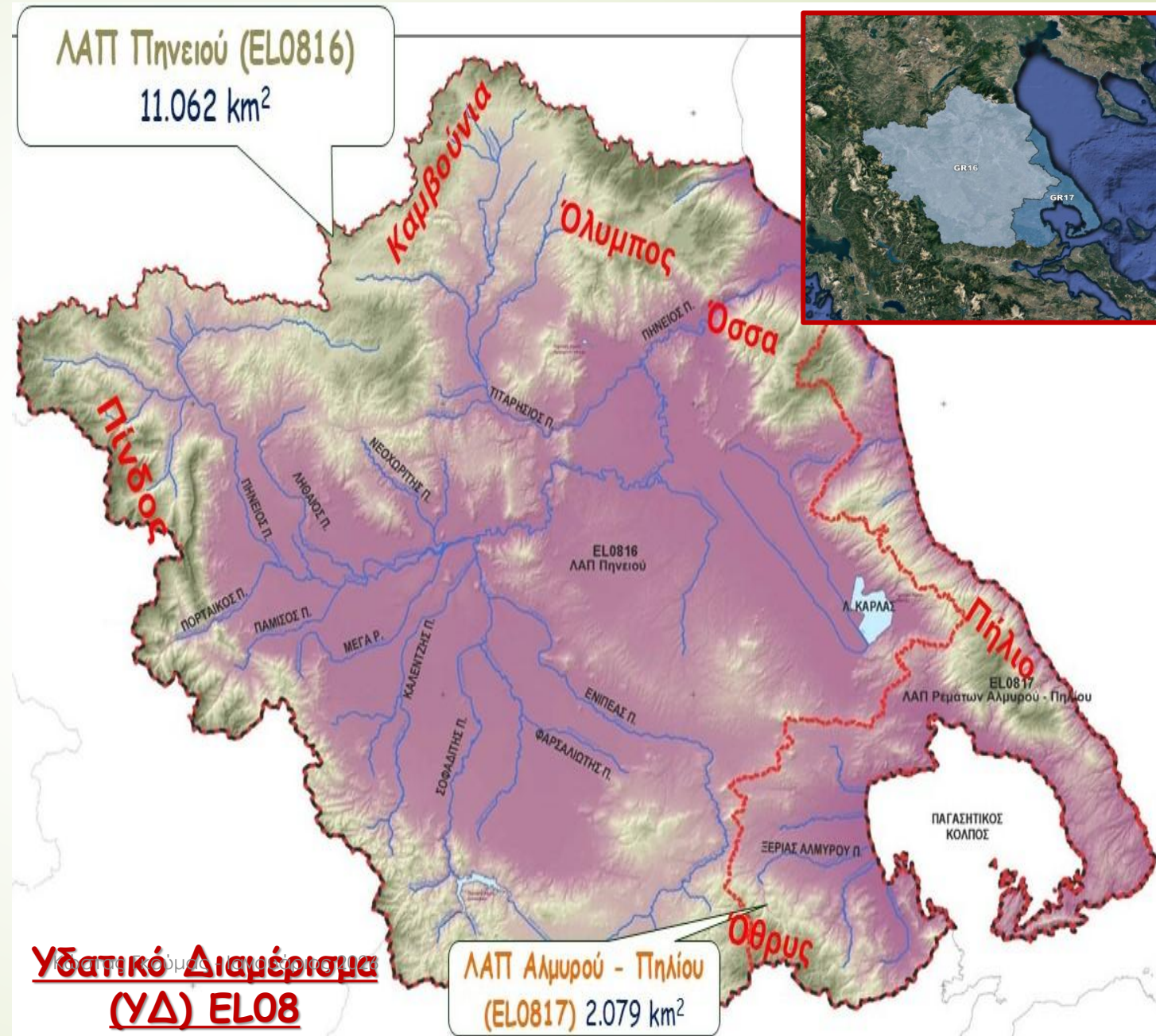

«Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ)

Η διαχείριση του υδατικού δυναμικού (υπόγειου και επιφανειακού) δεν οριοθετείται στα στενά γεωγραφικά ή/και διοικητικά όρια μιας Περιφέρειας, αλλά γίνεται από ευρύτερες δομές, που δημιουργήθηκαν με κύρια κριτήρια τα όρια των Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΛΑΠ) ή/και τα Υδατικά Διαμερίσματα (ΥΔ), με κριτήριο την βέλτιστη διαχείριση του, αλλά και την προστασία του περιβάλλοντος.

Το θεσμικό πλαίσιο που ισχύει για την διαχείριση του νερού είναι :

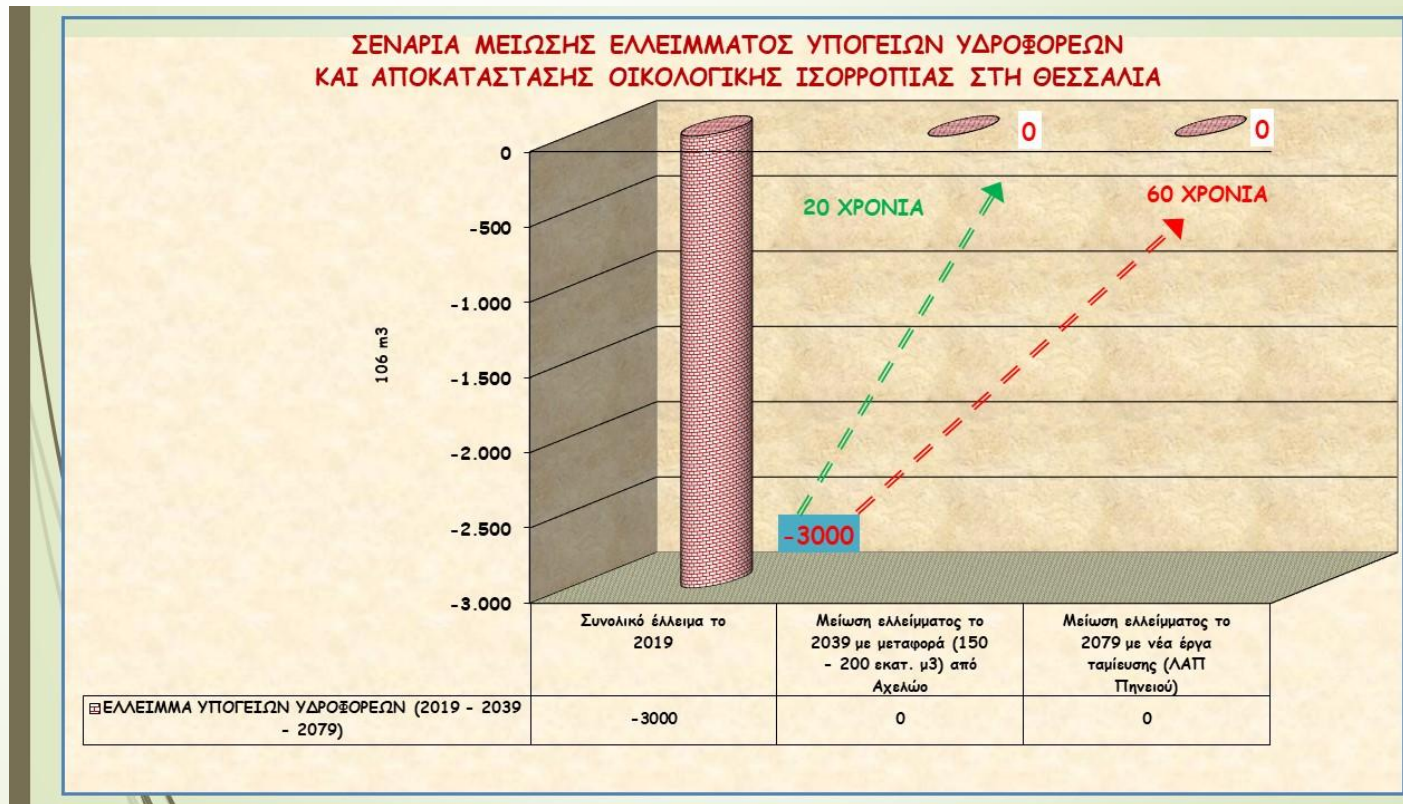
- Η Οδηγία Πλαίσιο για τα Νερά 2000/60/ΕΚ
- Ο Ν. 3199/2003 - ΣΔΛΑΠ
- Επιμέρους νομοθεσία (δεκάδες ΒΔ, ΠΔ, ΝΔ, ΚΥΑ, ΥΑ) των 6 συναρμόδιων Υπουργείων με τους υποκείμενους φορείς διαχείρισης (419 ΤΟΕΒ, 130 ΔΕΥΑ και προσφάτως ΟΔΥΘ)

Παρότι εδώ και πολλά χρόνια επιχειρήθηκε ο εκσυγχρονισμός στην διαχείριση υδάτων και η προσαρμογή στα Ευρωπαϊκά δεδομένα, τόσο με το Θεσμικό πλαίσιο του Ν. 1739/87 (επί υπουργίας Αν. Πεπονή) και αργότερα με την Οδηγία 2000/60 και τα ΣΔΛΑΠ (2014-2017-2024), οι κατακερματισμένες αρμοδιότητες και οι διαχρονικές παθογένειες και αδυναμίες της Δημόσιας Διοίκησης, δεν επέτρεψαν μέχρι τώρα θεαματικά αποτελέσματα στον τομέα διαχείρισης του νερού.

Κώστας Γκούμας - Ιανουάριος 2026

Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα - μεταξύ άλλων - που επιβεβαιώνει τον χαρακτηρισμό μου για τα διαδοχικά ΣΔΛΑΠ ως «άσκηση επί χάρτου», είναι το γεγονός ότι η προβλεπόμενη (σε 60 χρόνια) αποκατάσταση του ελλείμματος των 3 δισεκατομμυρίων m³ υπόγειου νερού (που δημιουργήθηκε από την αλόγιστη χρήση των γεωτρήσεων) δεν άρχισε ακόμη, ενώ από τα δεκάδες θεσπισμένα - ήδη από το 2014 - μέτρα, υλοποιήθηκαν ελάχιστα !!

Υδατικό ισοζύγιο ΥΔ Θεσσαλίας (σύμφωνα με το ΣΔΛΑΠΘ, 2024)

Διαθεσιμότητα υδατικών πόρων ΥΔ Θεσσαλίας

ΑΣΦΑΛΗΣ ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ ΑΠΟ
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑ ΕΡΓΑ ΤΑΜΙΕΥΣΗΣ ΣΤΗ
ΘΕΣΣΑΛΙΑ ΑΝΑ ΕΤΟΣ 220 hm³

ΒΙΩΣΙΜΗ ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΕΤΗΣΙΑΣ ΑΠΟΛΗΨΗΣ
ΥΠΟΓΕΙΩΝ ΝΕΡΩΝ 620 hm³

ΒΩΣΙΜΗ ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΕΤΗΣΙΑΣ ΘΕΡΙΝΗΣ
ΑΠΟΛΗΨΗΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΩΝ ΝΕΡΩΝ 180 hm³

ΣΥΝΟΛΟ : 1.020hm³

**ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ
ΧΡΗΣΕΙΣ :** 1.485 hm³

**ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΤΗΣΙΟΥ ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΟΣ
ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΧΡΗΣΕΙΣ :** 465 hm³

Συνολικές υδατικές ανάγκες ΥΔ Θεσσαλίας

(Οι αρδευτικές ανάγκες του ΥΔ υπολογίστηκαν στη βάση των εκτάσεων που δηλώθηκαν ως αρδευόμενες στον ΟΤΕΚΕΤΠΕ)*.

➔ **Σύνολο αρδευόμενων εκτάσεων* : 2.830.000 στρέμματα
(2.830.000 στρ. χ 456 m³/στρ = 1.290)**

➔ **Αρδευτικές ανάγκες 1.290 hm³**

➔ **Απώλειες μεταφοράς 89 hm³**

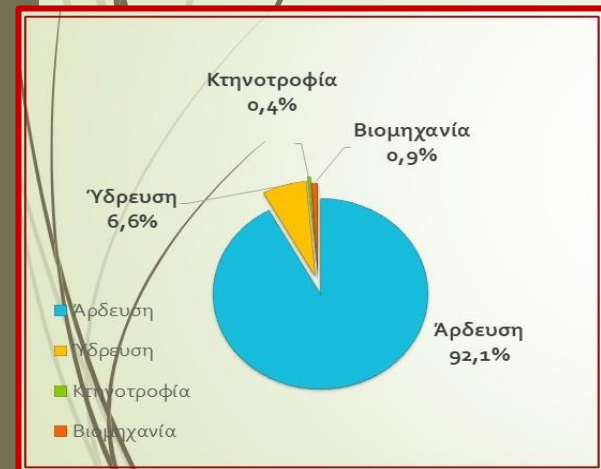
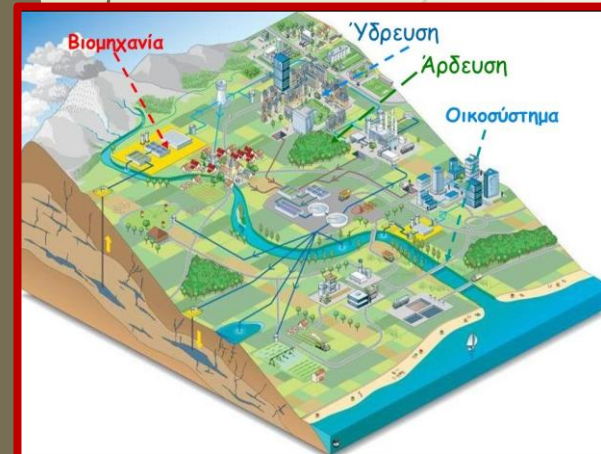
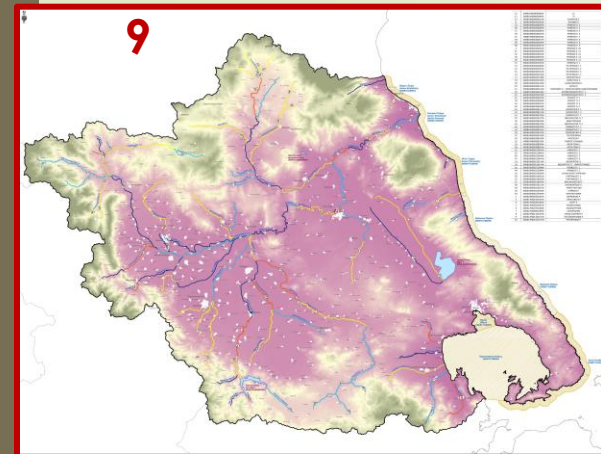
➔ **Άλλες χρήσεις (ύδρευση, κτηνοτροφία, βιομηχανία) 106 hm³**

1.485 hm³

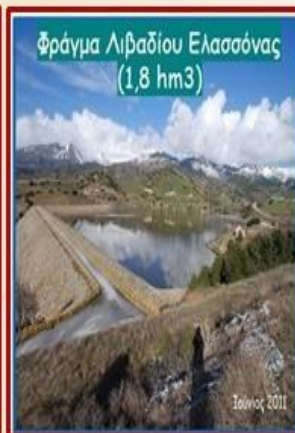
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΥΔΑΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΧΡΗΣΕΙΣ

1.485 hm³

9

Έργα Αξιοποίησης Υδατικών Πόρων Θεσσαλίας

Ετήσιες βιώσιμες ποσότητες νερού : 1.020 hm³

9.2.4.2 Προτεινόμενα μέτρα εντός του ΥΔ Θεσσαλίας για τη βιώσιμη κάλυψη του ελλείμματος υδατικών πόρων

Ακολουθώντας τη λογική της υιοθετηθείσας τόσο από το ΣΔΛΑΠ του 2014 όσο και από την 1^η Αναθεώρηση αυτού το 2017 (εν ισχύ ΣΔΛΑΠ) βαθμιδωτής πρότασης λήψης ομάδων μέτρων (1^η δέσμη μέτρων που αφορούν εξοικονόμηση και μείωση απωλειών, 2^η δέσμη μέτρων που αφορούν «δρομολογημένα» (ώριμα) έργα ταμίευσης και 3^η δέσμη μέτρων που αφορούν «πρόσθετα» έργα ταμίευσης και λοιπές δράσεις) διακρίνονται οι ομάδες προτεινόμενων μέτρων που περιγράφονται ακολούθως.

Η πρώτη δέσμη (ομάδα) μέτρων για την αντιμετώπιση του ελλείμματος με βιώσιμο τρόπο αφορά, όπως και στο ΣΔΛΑΠ του 2014 και στην 1^η Αναθεώρηση αυτού το 2017, τη μείωση κατανάλωσης αρδευτικού ύδατος μέσω μείωσης απωλειών και εξορθολογισμού μεθόδων άρδευσης με ποσότητα στόχο για άρδευση καλλιεργειών – **τυπικό στρέμμα τα 450 κυβικά/στρέμμα/έτος**). Για την επίτευξη του στόχου προτείνεται η συνέχιση εφαρμογής των σχετικών βασικών και συμπληρωματικών μέτρων που είχαν προταθεί στο ΣΔΛΑΠ του 2014 και στην Αναθεώρηση αυτού και στα οποία κυρίως μετά το 2017 άρχισε να καταγράφεται πρόοδος στην εφαρμογή τους.

Η δεύτερη δέσμη μέτρων περιλαμβάνει νέα έργα ταμίευσης στη Θεσσαλία (ως επί το πλείστον ενταγμένα σε κάποιο χρηματοδοτικό πλαίσιο), τα οποία χαρακτηρίζονται και πάλι ως «ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΜΕΝΑ». Αυτά περιλαμβάνουν τα ήδη συμπεριληφθέντα στο ΣΔΛΑΠ του 2014 έργα ταμίευσης χειμερινών απορροών τοπικής σημασίας (Ναρθάκι, Κακλιτζόρεμα), τον **ταμιευτήρα Αγιοκάμπου**, το φράγμα **Παλαιοδερλί στον Ενπιέα** και τον **ταμιευτήρα Πουρνάρι στα Αμπελάκια** με συνολική διαθέσιμη ποσότητα **57,2 hm³ ανά έτος**. Λαμβάνοντας υπόψη ότι η υλοποίηση των προαναφερθέντων θα επιφέρει τη μείωση των βιώσιμων από υπόγεια κατά 20 hm³ ανά έτος, το καθαρό όφελος των «δρομολογημένων» έργων της 2^{ης} Αναθεώρησης εκτιμάται σε **37,2 hm³ ανά έτος**.

Η τρίτη δέσμη μέτρων περιλαμβάνει την υλοποίηση «ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ» νέων έργων ταμίευσης στη Θεσσαλία και ως τέτοια θεωρούνται τα φράγματα **Πύλης, χαμηλό Μουζακίου, Καλούδα και Νεοχωρίτη, οι ταμιευτήρες Καλού Νερού - Αγίου Αντωνίου, Κοιλάδας, Κρανώνα, Μπελμά και Κερασούλας Τρικάλων, το φράγμα στη θέση Δελέρια, το φράγμα Αγιονερίου Ελασσόνας και ο ρουφράκτης Τιτάνου με συνολική διαθέσιμη ποσότητα 145,2 hm³ ανά έτος**. Τα συγκεκριμένα έργα χαρακτηρίζονται σε γενικό επίπεδο ως λιγότερο ώριμα από αυτά των δρομολογημένων και σε κάθε περίπτωση δεν έχουν κατά την παρούσα φάση ενταχθεί σε κάποιο χρηματοδοτικό πλαίσιο. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο βαθμός ωριμότητάς τους ποικίλλει και αυτό αποτυπώνεται με σαφήνεια στα σχετικά κείμενα της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ. Λαμβάνοντας υπόψη ότι η υλοποίηση των προαναφερθέντων **θα επιφέρει τη μείωση των βιώσιμων από υπόγεια κατά 25 hm³ ανά έτος**, το καθαρό όφελος των «Πρόσθετων» έργων της 2^{ης} Αναθεώρησης **εκτιμήθηκε σε 120,2 hm³ ανά έτος**.

Επιπρόσθετα παραμένει στην 2^η Αναθεώρηση εντασσόμενο στην τρίτη δέσμη μέτρων το μέτρο του **τεχνητού εμπλουτισμού υπογείων, με εκτιμώμενη ποσότητα τα 10 hm³ ανά έτος**.

Τέλος στην τρίτη δέσμη μέτρων προτείνεται να παραμείνει το μέτρο που είχε εισαχθεί κατά την 1^η αναθεώρηση για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση **έργων ταμίευσης τύπου λιμνοδεξαμενών** σε παραποτάμιας περιοχές κυρίως στο πεδινό κομμάτι της λεκάνης του Πηνειού. Προτείνεται, όμως, **ως πιο ρεαλιστική ποσότητα ταμίευσης αυτή των 20 hm³** αντί των 75 hm³ που είχαν προσδιορισθεί στην 1^η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ το 2017. Η επανεκτίμηση αυτή αφορά χρονικό ορίζοντα περισσότερων των 20 ετών και λαμβάνει υπόψη τα εξής:

- Α) Απουσία προκαταρκτικών μελετών για τη διερεύνηση πιθανών θέσεων των ταμιευτήρων και δυναμικού ταμίευσης αυτών ανά θέση.
- Β) Απουσία μελετών σκοπιμότητας και κόστους – οφέλους
- Γ) Το σύμπλεγμα των 18 αντίστοιχων μικρών ταμιευτήρων της Λάρισας με ικανότητα **ωφέλιμης ταμίευσης 20 hm³** **χρειάσθηκε για την ολοκλήρωσή του περισσότερα από 20 χρόνια**.
- Δ) Οι πιθανές θέσεις των παραποτάμιων ταμιευτήρων είναι εξαιρετικά πιθανό να καταλαμβάνουν υφιστάμενη ιδιωτική γη υψηλής παραγωγικότητας με εκτιμώμενο υψηλό κόστος απαλλοτρίωσης, το οποίο θα πρέπει να ληφθεί υπόψη στις μελέτες σκοπιμότητας και κόστους – οφέλους.

Μηδενισμός υδατικού Ισοζυγίου στο ΥΔ Θεσσαλίας (Σύμφωνα με το ΣΔΛΑΠΘ, 2024)	
Συνιστώσες ισοζυγίου	Ποσότητα νερού (hm3)
Έλλειμμα	465 hm3
Μείωση κατανάλωσης αρδευτικού νερού : (1η δέσμη μέτρων ΣΔΘ) :	105 hm3
Δρομολογημένα έργα : (2η δέσμη μέτρων ΣΔΘ)	38 hm3
Πρόσθετα έργα - Εμπλουτισμός - Πεδινές λιμνοδεξαμενές (3η δέσμη μέτρων ΣΔΘ)	150 hm3
Παραμένον ποσοτικό έλλειμμα (Μετά την λήψη 1ης, 2ης, και 3ης δέσμης μέτρων)	[465 - (105+38+150)] = 172 hm3 293

Έργα δομικών κατασκευών ΣΔΛΑΠ, 2024	
M08Σ1126 - Ανασχεδιασμός ταμιευτήρα Συκιάς σε επίπεδο προμελέτης για την εξυπηρέτηση μεταφοράς 250 hm ³ από τη ΛΑΠ Αχελώου στη ΛΑΠ Πηνειού και αδειοδότηση αυτού	
M08Σ1127 - Υλοποίηση ανασχεδιασμένου έργου ταμιευτήρα Συκιάς	
M08Σ1128 - Ολοκλήρωση Έργων σήραγγας μεταφοράς ποσότητας νερού 250 hm ³ από τον Αχελώο στη ΛΑΠ Πηνειού	
M08Σ1129 - Μελέτη και Κατασκευή δικτύων άρδευσης για την αντικατάσταση γεωτρήσεων στη ΛΑΠ Πηνειού	

ΣΔΛΑΠ
2024

Παραμένον ετήσιο
έλλειμμα (hm3)

Εκτιμηθέν έλλειμμα με στοιχεία 2021

- 465

ΠΡΩΤΗ ΔΕΣΜΗ ΜΕΤΡΩΝ

Περιλαμβάνει μέτρα εξοικονόμησης και μείωσης απωλειών αρδευτικού ύδατος (αντικατάσταση δικτύων μεταφοράς - διανομής νερού, εξορθολογισμού μεθόδων άρδευσης), με άρδευση 450 κυβικά/στρέμμα/έτος (τυπικό στρέμμα).

+ 105
- 360

ΔΕΥΤΕΡΗ ΔΕΣΜΗ ΜΕΤΡΩΝ

Περιλαμβάνει νέα έργα ταμίευσης στη Θεσσαλία (ως επί το πλείστον ενταγμένα σε κάποιο χρηματοδοτικό πλαίσιο), τα οποία χαρακτηρίζονται ως «ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΜΕΝΑ». Πρόκειται για έργα τοπικής σημασίας (Ναρθάκι, Κακλιτζόρεμα), τον ταμιευτήρα Αγιόκαμπου, το φράγμα Παλαιοδερλί στον Ενιπέα και τον ταμιευτήρα Πουρνάρι στα Αμπελάκια με συνολική διαθέσιμη ποσότητα 57,2 εκατομμύρια κυβικά ανά έτος.

+ 38*
- 322

ΤΡΙΤΗ ΔΕΣΜΗ ΜΕΤΡΩΝ

Περιλαμβάνει την υλοποίηση «ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ» νέων έργων ταμίευσης στη Θεσσαλία, όπως τα φράγματα Πύλης, χαμηλό Μουζακίου, Καλούδα και Νεοχωρίτη, οι ταμιευτήρες Καλού Νερού - Αγίου Αντωνίου, Κοιλάδας, Κρανώνα, Μπελμά και Κερασούλας Τρικάλων, το φράγμα στη θέση Δελέρια, το φράγμα Αγιονερίου Ελασσόνας και ο ρουκφράκτης Τιτάνου με συνολική διαθέσιμη ποσότητα 145,2 εκατομμύρια κυβικά ανά έτος και επιπρόσθετα έργα τεχνητού εμπλουτισμού υπογείων και πεδινών ταμιευτήρων με εκτιμώμενη ποσότητα τα 30 εκατομμύρια κυβικά/έτος.

+ 150*
- 172

* Μείωση βιώσιμων υπόγειων 40-45 hm3

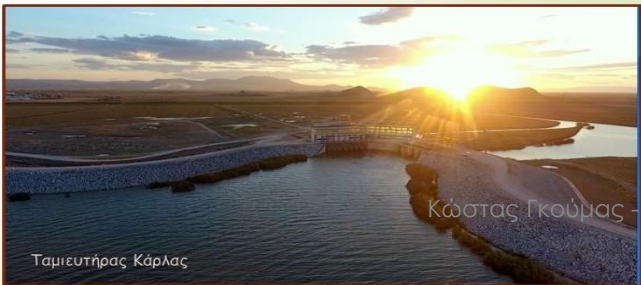
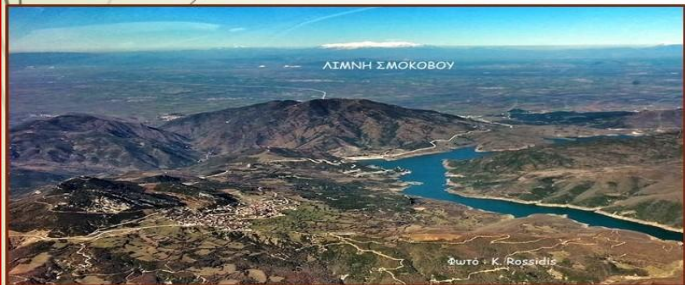
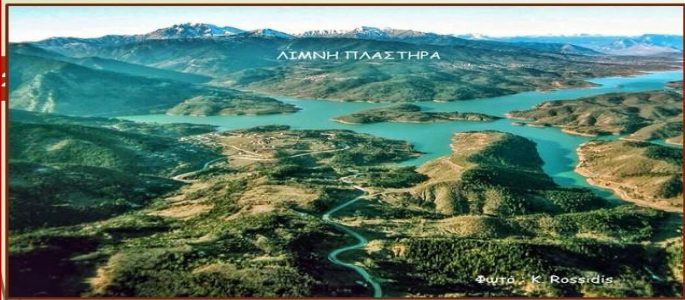
Τελικό παραμένον ποσοτικό ετήσιο έλλειμμα (hm3)

172

Τα παρακάτω υδατικά έργα (μικρά και μεγάλα) που υπηρετούν τον πρωτογενή τομέα (και όχι μόνο), αποτελούν σημαντικό κεφάλαιο και μοχλό ανάπτυξης για την οικονομία της Θεσσαλίας, που εξαρτάται όμως σε μεγάλο βαθμό και από το πολύτιμο αλλά σε ανεπάρκεια κοινωνικό αγαθό, το ΝΕΡΟ.

Είδος έργου	Λάρισα	Καρδίτσα	Μαγνησία	Τρίκαλα	Σύνολο
Γεωτρήσεις κρατικές-κ.α	720	422	30	540	1.712
Γεωτρήσεις ιδιωτικές	14.000	7.000	4.000	5.900	30.900
Ταμιευτήρες πεδινοί	15	1	1	-	17
Φράγματα < 15 μ.	36	30	-	-	66
Φράγματα > 15 μ.	15	2	2	2	21
Διώρυγες επενδ/νες (χιλ.)	60	924	200	34	1.218
Διώρυγες χωμάτινες (χιλ.)	600	850	50	1950	3.450
Επιφανειακοί αγωγοί (χιλ.)	770	885	30	1050	2.735
Υπόγειοι αγωγοί (χιλ.)	449	213	145	316	*1.123
Αρδευτικά-αντλιοστάσια	42	112	21	6	181

* Μέχρι 2027 θα διαθέτουμε επιπλέον : 1.207 χλμ. (δρομολογήθηκαν μέσω ΣΔΙΤ)

Κλειστά δίκτυα μεταφοράς νερού :
2.735 km επιφανειακά - 1.123 km υπόγεια

Πίνακας στοιχείων
Υπόγειων συλλογικών δικτύων άρδευσης Θεσσαλίας

2024 - 2027			
Μήκος δικτύου (χλμ.)	Δαπάνη Προϋπολογισμού (εκατ. €)	Εξυπηρετούμενη έκταση (στρ.)	Παρατηρήσεις
1,207,0	291,3 *	190.000	ΤΟΕΒ Ταυρωπού & Υπέρεια - Ορφανά
*(Έργα ΣΔΙΤ σε διαδικασία έγκρισης οριστικού μειοδότη και έναρξης κατασκευής το 2026)			

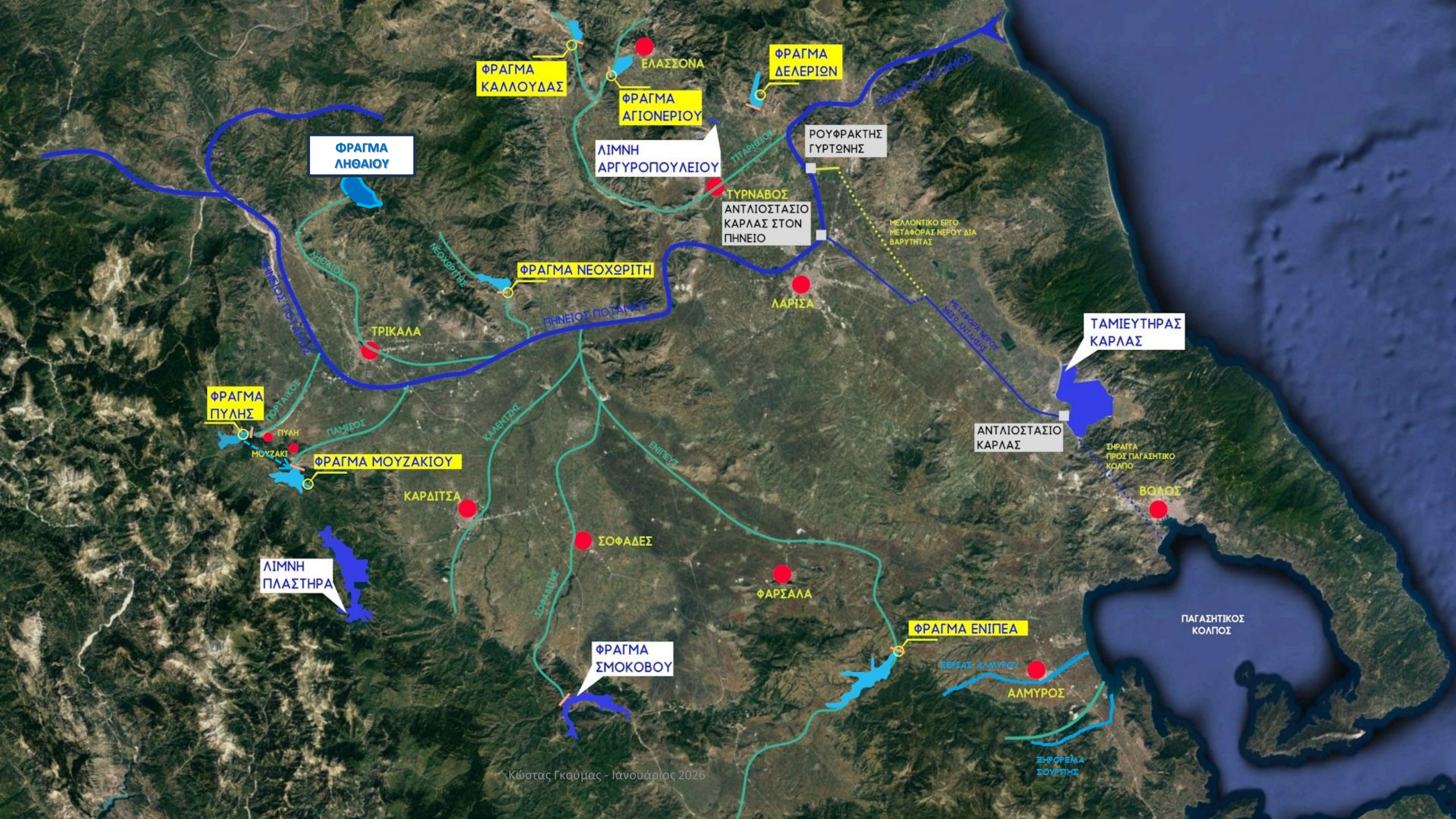
Ολοκληρώθηκαν ή ολοκληρώνονται εντός του 2026 οι οριστικές μελέτες για υπόγεια δίκτυα συνολικού μήκους περίπου 910 χιλιομέτρων, προϋπολογισμού 100 - 150 εκατ. ευρώ που εξυπηρετούν 250.000 στρ. (Αρδευτικό Σμοκόβου και Δήμο Μουζακίου).

ΣΥΝΟΨΗ

Μέχρι 2024 διαθέτουμε : 1.123 χλμ.
Μέχρι 2027 θα διαθέτουμε επιπλέον : 1.207 χλμ. (δρομολογήθηκαν μέσω ΣΔΙΤ)
2.330 χλμ.

ΑΝΑΓΚΕΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Για τα 2,5 εκατ. στρ. απαιτούνται : 17.000 χλμ. Δεδομένου ότι το 70% αρδεύεται από υπόγεια νερά (ιδιωτικές κυρίως γεωτρήσεις), οι ανάγκες σε υπόγεια συλλογικά δίκτυα που εξυπηρετούνται από επιφανειακά νερά (750.000 στρ.) είναι περίπου 2.770 χλμ. (5.100 - 2.330 = 2.770 χλμ.), προϋπολογισμού 700 εκατ. € (25 εκατ. €/ 100 χλμ.).

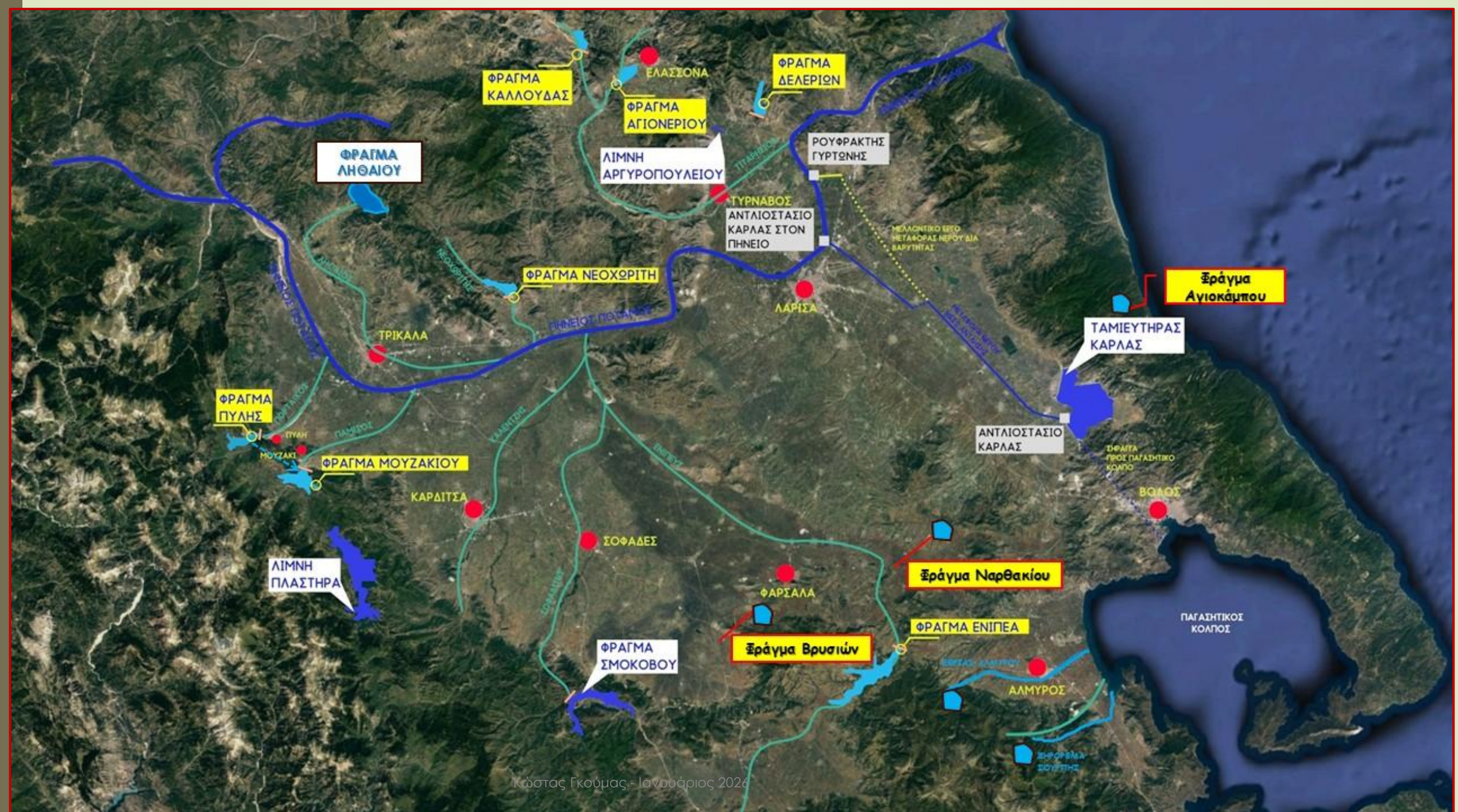

Έργα Θεσσαλίας ενταγμένα - σε εξέλιξη (ΠΑΑ-ΕΣΠΑ)

Α/Α	Έργα	Μελέτες/ Ωριμότητα	Τεχνικά στοιχεία	Οικονομικά στοιχεία/ Προϋπ/σμος (εκατ. €)	Κύριος έργου/ Φορέας υλοποίησης	Χρηματ/ση Θεσμικό πλαίσιο	Παρατηρήσεις
		Προμελέτη, Οριστική - ΑΕΤΟ	Ύψος - Μήκος (m) Χωρ/τητα (hm3)				
1	Φράγμα Αγιοκάμπου	Δημοπρατήθηκε (1/6/2024) Έναρξη εργασιών (2025)	37,5 4,4	19,1	ΥΠΥΜΕΔΙ	ΠΑΑ 2021-27	Άρδευση 13.650 στρ. Ύδρευση
2	Φράγμα Μπελμά Αγιάς	3 φράγματα	30/20/21 7,2	-	ΥΠΑΑΤ	ΠΑΑ 2023-27	Δεν δημοπρατήθηκε
3	Φράγμα αναστόμωσης πηγών Βρυσιών*	Δημοπρατημένο (καθυστερήσεις 2021)	5,0	2,08	Περιφέρεια	ΕΣΠΑ	*(Εμπλουτισμός πηγών)
4	ΝΑΡΘΑΚΙ - ΔΙΛΟΦΟΣ 1.Φράγμα Λουτζιακόρεμα, 2. Φράγμα Κακλιτζορέμα, 3.Έργα μεταφοράς	Υπό δημοπράτηση	28/245 0,530 44/292 1,7	21,75 (6,024) (8,5) (7,2)	ΥΠΕΣ ΔΕΥΑ Φαρσάλων	ΥΠΕΣ/«ΑΝΤ. ΤΡΙΤΣΗΣ»	Ύδρευση Ύδρευση/ άρδευση

Έργα Θεσσαλίας ενταγμένα - σε εξέλιξη (ΥΔΩΡ 2.0)

A/A	Έργα	Στάδιο υλοποίησης έργου	Οικονομικά στοιχεία/ Προϋπ/σμος (εκατ. €)	Υπουργείο/ Πρόγραμμα χρηματοδότησης	Προβλεπόμενος χρόνος μέχρι σύμβαση/ κατασκευή	Φυσικό αντικείμενο έργου	Παρατηρήσεις
1	Εκσυγχρονισμός δικτύου ΤΟΕΒ Ταυρωπού*	ΣΔΙΤ Υπογραφή σύμβασης (5/8/2025)	164,2	Γ.Γ. Ενωσιακών Πόρων Υποδομών ΥΠΑΑΤ «Υδωρ 2.0»/ΣΔΙΤ	2025 2027	Δίκτυο 18 ΧΛΜ ΚΔ 17 ΧΛΜ ΠΔ 69 ΧΛΜ ΔΔ 685 ΧΛΜ ΤΔ	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ - Χρ. Κωνσταντινίδης, Intrakat - Μυτιληναίος - Μεσόγειος, και ΑΚΤΩΡ Παραχωρήσεις - ΑΒΑΞ
2	Αρδευτικό Δίκτυο Υπέρειας/ Ορφανών	ΣΔΙΤ Υπογραφή σύμβασης (31/7/2025)	115,4	ΥΠΑΑΤ «Υδωρ 2.0»/ ΣΔΙΤ	2025 2026 -2027	Δίκτυο Άρδευσης 75 χιλ. στρ. (Νερό γεωτρήσεων)	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, THALIS - ΑΒΑΞ- ΓΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ - ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ - ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ και ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ - ΙΝΤΡΑΚΑΤ
3	Φράγμα Ενιπέα Φαρσάλων Έργα προσαγωγής και δίκτυα άρδευσης Έργα ύδρευσης	ΣΔΙΤ Διαδικασία τεχνικής λύσης (Β1)	243,1	ΥΠΥΜΕΔΙ «Υδωρ 2.0»/ ΣΔΙΤ	2027 2030	Φράγμα χωρητικότητας 115 εκατ. μ3 Άρδευση (107 χιλ. στρ.) Υδρευση	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ - Χρ. Κωνσταντινίδης, Intrakat - Μυτιληναίος - Μεσόγειος, και ΑΚΤΩΡ Παραχωρήσεις - ΑΒΑΞ

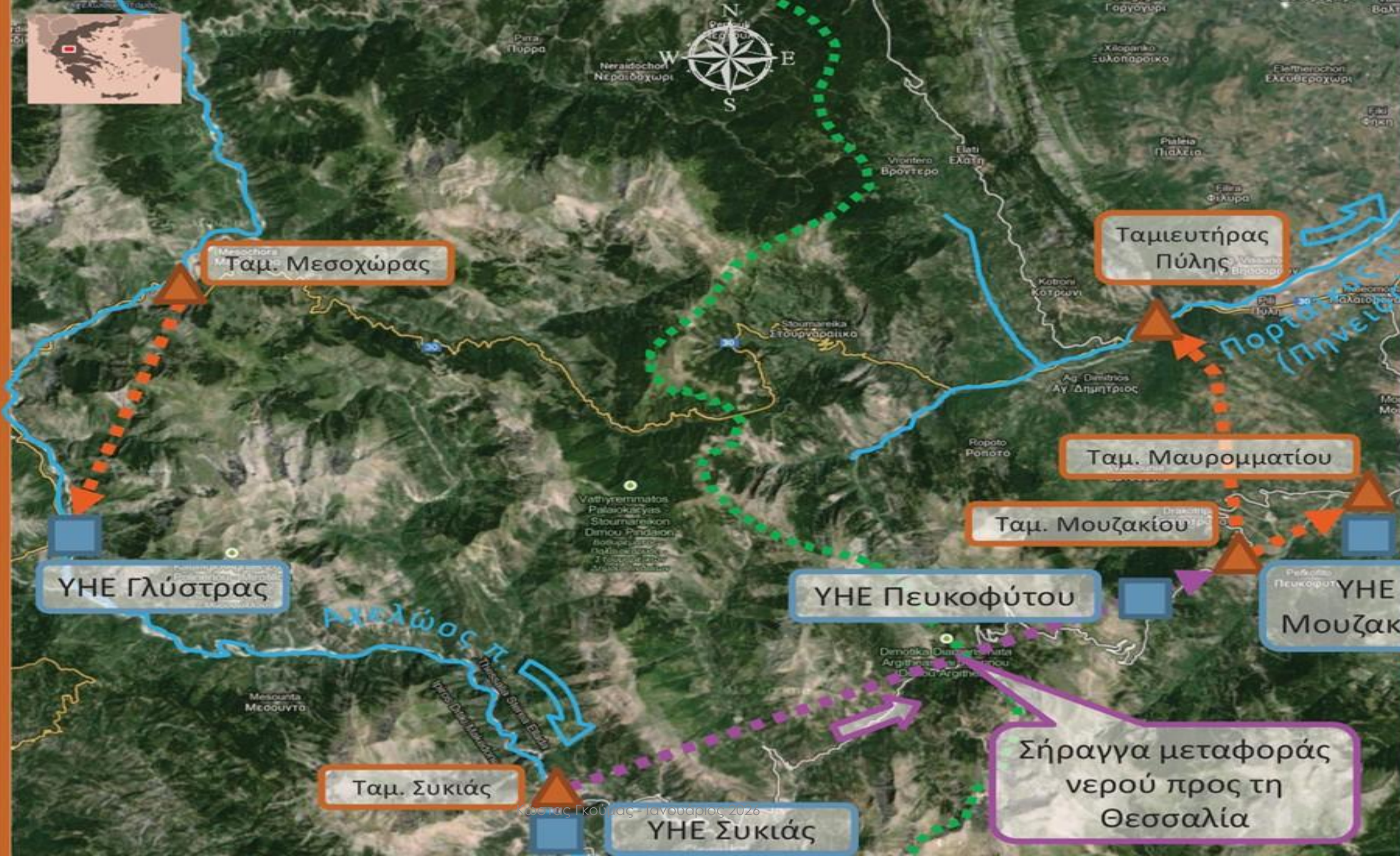

Μελλοντικά έργα θωράκισης της Θεσσαλίας από λειψυδρία και πλημμύρες

Α/Α	Έργα	Μελέτες/Ωριμότητα	Τεχνικά στοιχεία	Προϋπ/σμος	Κύριος έργου/ Φορέας υλοποίησης	Παρατηρήσεις
		Προμελέτη, Οριστική - ΑΕΠΟ	Ύψος/ Μήκος (m)	Μελέτης/ Έργου (εκατ. €)		
			Ωφ. Χωρ/τητα (hm3)			
1	Έργα ορεινής υδρονομίας	HVA	-	90	Υπουργείο Περιβάλλοντος (Γεν. Δ/νση Δασών)	* Έργα περιορισμού της διάβρωσης και παραγωγής φερτών υλών, αύξηση υδατοσυγκράτησης, μείωση στερεοαπορροής και πλημμυρικών παροχών στα πεδινά
		*Check dams (100-250 θέσεις) Φράγματα αποθήκευσης (23 θέσεις)	-			
2	Διώρυγα μεταφοράς νερού Γυρτώνη -Κάρλα	Προμελέτη*	23.065 μέτρα	1,0 25-30*	ΥΠΥΜΕΔΙ/ Περιφέρεια	*Απαλλοτριώσεις
3	Φράγμα Πύλης Τρικάλων	Οριστική* (Επικαιροποίηση ΑΕΠΟ/Τεύχη Δημ).	77/325	105	ΥΠΑΑΤ/ ΥΠΥΜΕΔΙ/ Περιφέρεια	* Ισχύς ΠΟ 80-100 χιλ. στρ.
			36	1,0		
4	Φράγμα Νεοχωρίτη* Τρικάλων	Οριστική (φράγμα - δίκτυα)	56,5/280 32 (20)	45	ΥΠΑΑΤ/ ΥΠΥΜΕΔΙ/ Περιφέρεια	* Αντιπλ/κό/ ύδρευση 70-80 χιλ. στρ.
5	Φράγμα Δελερίων Λάρισας	Οριστική (φράγμα - δίκτυα)	60/338 6,1	21,2	ΥΠΑΑΤ Περιφέρεια	13 χιλ. στρ.
6	Φράγμα Ταμίευσης Μουζακίου	Προμελέτη*	114 (80) 355 (100)**	39	ΥΠΥΜΕΔΙ/ Περιφέρεια	*Επικαιροποίηση **ΣΔΛΑΠ

Α/Α	Έργα	Μελέτες/Ωριμότητα	Τεχνικά στοιχεία	Προϋπ/σμος	Κύριος έργου/ Φορέας υλοποίησης	Παρατηρήσεις
		Προμελέτη, Οριστική - ΑΕΠΟ	Ύψος/ Μήκος (m)	Μελέτης/ Έργου (εκατ. €)		
			Ωφ. Χωρ/τητα (hm3)			
7	Ανασχεδιασμός ταμιευτ. Συκιάς (προμελέτη)	Τεχνικές μελέτες, Κ-Ο, ΜΠΕ, ΜΕΟΑ-ΔΕΕ* Προμελέτη Λαζαρίδη**	-	0,750	ΥΠΥΜΕΔΙ	*Ειδική αξιολόγηση, Δέουσα εκτίμηση επιπτώσεων
8	Φράγμα Συκιάς*/ Σήραγγα*/ Αρδευτικά Δίκτυα		150 /502 13.200 μ.	100 70 120	ΥΠΥΜΕΔΙ	*Ημιτελή **Αρδευτικά δίκτυα
9	Φράγμα* Αγιονερίου, Λάρισας		Επικαιροποίηση* Νέα μελέτη αρδευτικού έργου	48/195 13	90,0	ΥΠΑΑΤ Περιφέρεια
10	Φράγμα Καλούδα* Ελασσόνας	Προμελέτη E-Watt	46/199 20	20,0	ΥΠΥΜΕΔΙ/ Περιφέρεια	
11	Ρουφράκτης Τιτάνου	Επικαιροποίηση* Οριστικής - ΑΕΠΟ	17 6,0 (8 θυροφράγματα)	30,0	ΥΠΥΜΕΔΙ/ ΥΠΑΑΤ	*Μαυρονικολάου (Γυρτώνη)
12	Κατασκευή σύγχρονων δικτύων άρδευσης	ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΣΔΛΑΠ* ΕΞΟΙΚ/ΜΗΣΗ ΝΕΡΟΥ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΠ. ΥΔΡΟΦΟΡΕΩΝ	-	300,0	ΥΠΑΑΤ Περιφέρεια	*Αντικατάσταση/ Παύση λειτουργίας γεωτρήσεων

Κριτήρια προτεραιότητας : Αναγκαιότητα/Πολλαπλοί σκοποί - Ωριμότητα - Ιδιαιτερότητα/συνθήκες (Παρακάρλια), Κόστος/Όφελος (Καλλιέργεια - αποκατάσταση αγρών) - Αποδοχή/συναίνεση

Οι δεκαετίες '70, '90 χαρακτηρίζονται από την εντατικοποίηση της γεωργίας στη Θεσσαλία, η οποία στηρίζεται σχεδόν αποκλειστικά στο νερό των υπόγειων υδροφορέων, με όλα τα γνωστά σοβαρά περιβαλλοντικά - οικολογικά προβλήματα (έλλειμμα 3.000 hm³ υπόγειου νερού).

Όταν πλέον στα τέλη '90 διαφαίνεται το αδιέξοδο περαιτέρω αξιοποίησης υπογείων υδάτων, η προσοχή των αρμόδιων υπηρεσιών και φορέων (Νομαρχίες - Δήμοι - ΤΟΕΒ), επικεντρώνεται σε έργα ταμίευσης επιφανειακού νερού.

Φράγμα Αγιονερίου Ελασσόνας
(Στάσιμο από το 2006 : - 13hm³)

Κώστας Γκούμας - Ιανουάριος 2026

Φράγμα Ληθαίου

Έναρξη το 2005. Το 2013
το ανέλαβε η Περιφέρεια
και ολοκληρώθηκε το 2025
(Χωρίς το αρδευτικό δίκτυο)

Φράγμα Ληθαίου Τρικάλων
(+ 2.6 hm³)

Κώστας Γκούμας - Ιανουάριος 2026

- Δύο ταμιευτήρες (Κοιλάδα - Κραννώνας) και έργα εμπλουτισμού Χάλκης : Οι προμελέτες στα έργα αυτά ξεκίνησαν το 2007 (!) και οι οριστικές μελέτες ολοκληρώνονται στο 2026 - 2027.

Επικαιροτητα

ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΣΤΑΔΙΟ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΜΕΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΕΚΤΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΔΥΟ ΔΗΜΟΥΣ

Νέοι ταμιευτήρες σε Κοιλάδα και Κραννώνα

6/9/2007

Περισσότερα από 6.000 στρέμματα αναμένεται να εξημερευτούν αρδευτικά οι ταμιευτήρες που πρόκειται να κατασκευαστούν στην περιοχή Τσουτσάνης, ενώ πιο σημαντικά θα είναι τα οφέλη από τον εμπλουτισμό του υδροφόρου ορίζοντα. Πρόκειται για δύο ταμιευτήρες, ο προϋπολογισμός των οποίων υπολογίζεται στα 9,5 εκατ. ευρώ που θα κατασκευαστούν σε περιοχές των Δήμων Κοιλάδας και Κραννώνας, μετά και την παραχώρηση εκτάσεων από τους παραπάνω δήμους.

Χθες το μεσημέρι ο νομάρχης Λάρισας κ. Α. Κατσαρός, συναντήθηκε στη Νομαρχία με τους δημάρχους Κραννώνας και Κοιλάδας κ. Κ. Καρατσιφλή και κ. Χρ. Παπακρίβο, παρουσία και του προϊσταμένου της Διεύθυνσης Εγγείων Βελτιώσεων κ. Κ. Γκούμα και συζητήσαν για την προοπτική κατασκευής του. Σημειώνεται ότι οι εν λόγω ταμιευτήρες θα γεμίζουν από τη χειμερινή παροχή του Πηνειού. Ηδη η Διεύθυνση Εγγείων Βελτιώσεων και Υδ. Πόρων προχωρά στην εκπόνηση των απαραίτητων μελετών (τεχνικών, περιβαλλοντικών, γεωργικοοικονομικών κ.λπ.) προκειμένου να ωριμάσουν τα έργα ενόψει της Δ' Προγραμματικής Περιόδου και να εξασφαλισθεί η απαιτούμενη χρηματοδότηση.

Από τη συνάντηση του νομάρχη κ. Α. Κατσαρού με τους δημάρχους Κοιλάδας και Κραννώνας κ. Παπακρίβο και Καρατσιφλή

Τα σημεία που θα κατασκευαστούν οι δύο ταμιευτήρες

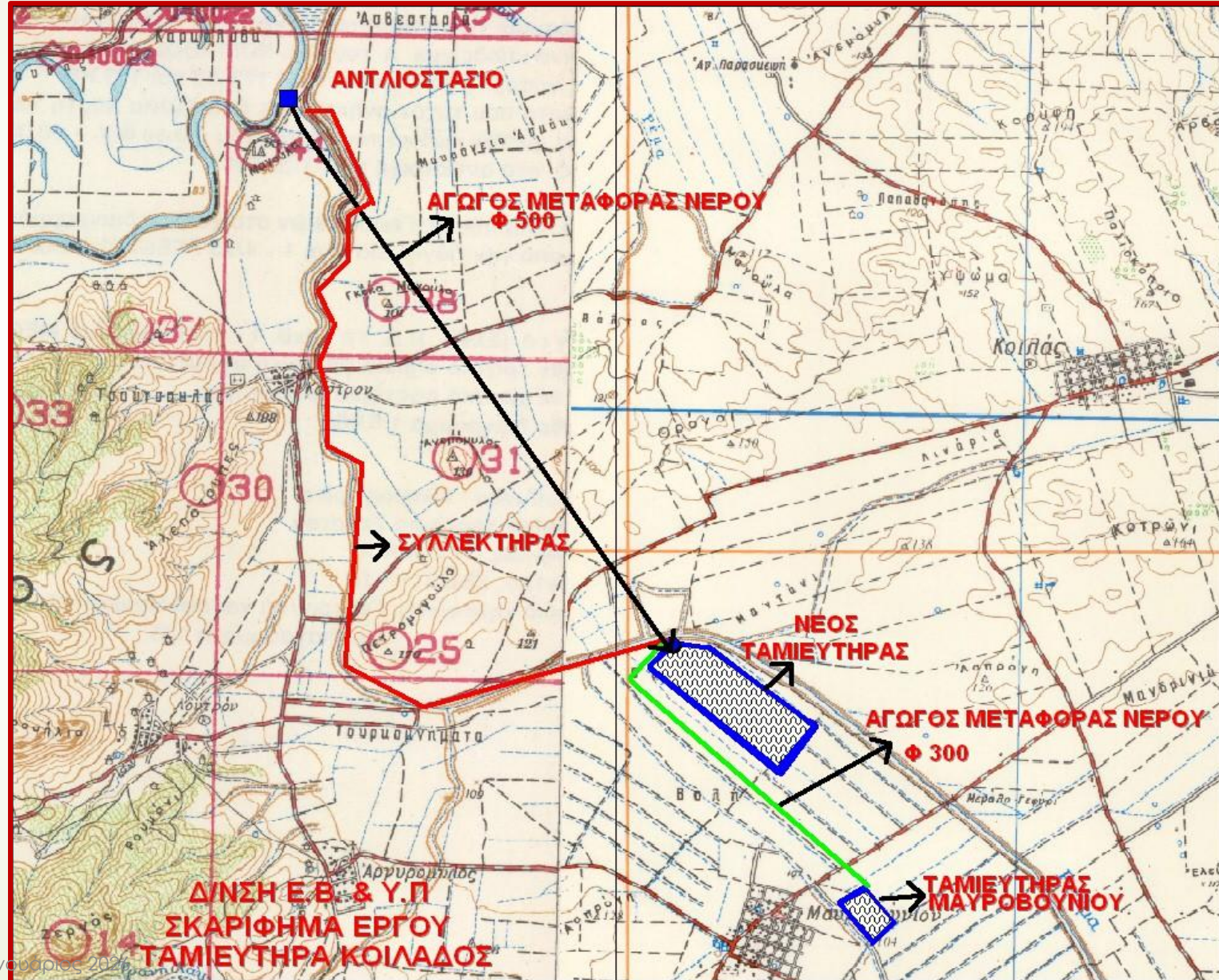
Ειδικότερα, πρόκειται να κατασκευαστούν ένα αντλιοστάσιο τροφοδοσίας στον Πηνειό ποταμό. Αγωγός μεταφοράς 6,5 χιλιομέτρων, ένας ταμιευτήρας σε έκταση 400 στρεμμάτων στην περιοχή Κοιλάδας, χωρητικότητας 1.200.000 κυβ. μέτρων, συνδετήριος αγωγός τροφοδοσίας 5,5 χιλιομέτρων με ενδιάμεσο αντλιοστάσιο στον ταμιευτήρα Κοιλάδας

Ταμιευτήρες Κοιλάδας και Κραννώνας (+3 hm³)

για πλήρωση 2ου ταμιευτήρα στην περιοχή Αγίων Αναργύρων του Δήμου Κραννώνας σε έκταση 350 στρεμμάτων, χωρητικότητας 1.100.000 κυβικών μέτρων και προσαγωγής αρδευτικού κλάδου για διανομή του νερού. Επίσης προβλέπεται να κατασκευασθούν αγωγός μεταφοράς νερού μήκους 800 μέτρων για την πλήρωση του ήδη υπάρχοντος ταμιευτήρα Μαυροβουνίου, όταν δεν επαρκεί η παροχή του φράγματος Μαυροβουνίου και προσαγωγής αρδευτικού κλάδου για διανομή του νερού.

Σε δηλώσεις του ο νομάρχης Λάρισας κ. Α. Κατσαρός, εξέφρασε την ικανοποίησή του για τις θετικές εξελίξεις σε ότι αφορά στο θέμα της κατασκευής νέων ταμιευτήρων και ευχαρίστησε τους δημάρχους για τη στενή συνεργασία και την παραχώρηση των εκτάσεων για την κατασκευή τους. Σε ανάλογο μήκος κύματος κινήθηκαν και στις δηλώσεις τους οι δήμαρχοι Κραννώνας και Κοιλάδας.

Κώστας Γκούμας - αναρτήθηκε στις 20/09/2024

Έργο τεχνητού εμπλουτισμού υδροφορέων Υπέρειας - Ορφανών (-5 hm³)

Το έργο που δημοπρατήθηκε το 2008 από το ΥΠΑΑΤ και **δεν έχει ολοκληρωθεί**, περιλαμβάνει την κατασκευή ρουφράκτη, έργα προστασίας κοίτης και πρανών, δεξαμενές ηρεμίας, διώρυγα μεταφοράς νερού και σήραγγα εμπλουτισμού.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

web edition

με την ευθύνη του ηθικού

ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ ΜΕΤΑΞΥ ΑΛΛΩΝ ΚΑΙ ΦΡΑΓΜΑ ΕΚΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΕΝΠΙΕΑ

Νέα μελέτη για εμπλουτισμό του υδροφόρου ορίζοντα στην Υπέρεια

* Το έργο αναμένεται να δημοπρατηθεί στο τέλος του 2006

Δημοπρατήθηκε το έργο άρδευσης στην Υπέρεια Φαρσάλων

Τρίτη, 05 Αυγούστου 2008 15:26

Στη δημοπράτηση ενός σημαντικού έργου στην Υπέρεια Φαρσάλων, με σκοπό την άρδευση 20.000 στρεμμάτων στην περιοχή, προχώρησε το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, ικανοποιώντας ένα αίτημα που η Νομαρχία Λάρισας διεκδικούσε σταθερά. Πρόκειται για έργο προϋπολογισμού 6,2 εκατομμυρίων ευρώ, το οποίο δημοπρατήθηκε έναντι του ποσού των 4,6 εκατομμυρίων ευρώ περίπου.

Μειοδότης του διαγωνισμού αναδείχθηκε η εργοληπτική Εταιρεία «Παγώνης Δυναμική Α.Τ.Ε, η οποία προσέφερε ποσοστό έκπτωσης 32%.

Κώστας Γκούμας - Ιανουάριος 2026

Φράγμα αναστόμωσης πηγών Βρυσιών Φαρσάλων (0,35 hm³)

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

webedition

με την εθνική του φωνή

Ο ΝΟΜΑΡΧΗΣ ΥΠΕΓΡΑΨΕ ΧΩΡΕΣ ΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ

Ξεκινά η μελέτη για την πηγή Βρυσιών

Τη σύμβαση για την εκπόνηση της υδρογεωλογικής μελέτης της κορφοβικής πηγής Βρυσιών Φαρσάλων υπέγραψε χθες ο νομάρχης Λάρισας, κ. Α. Κατσαρός, με εκπρόσωπο του μελετητικού γραφείου που την ανέλαβε.

Η μελέτη είναι ύψους 95.000 ευρώ και χρηματοδοτείται από τους ΚΑΠ της Ν. Αυτοδιοίκησης.

Η μελέτη αυτή γίνεται μαζί με άλλες μελέτες στο πλαίσιο του όλου προγραμματισμού των αρμόδιων υπηρεσιών της Ν.Α. που έχουν ως στόχο την αντιμετώπιση των σοβαρών προβλημάτων λειψυδρίας, την προστασία των υδρικών και την αποφυγή του κινδύνου ερμολογίας. Η μελέτη θα παραδοθεί σε 18 μήνες, ικανοποιώντας έτσι το αίτημα των κατοίκων για την αντιμετώπιση αρδευτικών και περιβαλλοντικών προβλημάτων από τη μείωση της παραγωγής

• Χρηματοδοτείται με 95.000 ευρώ

2005

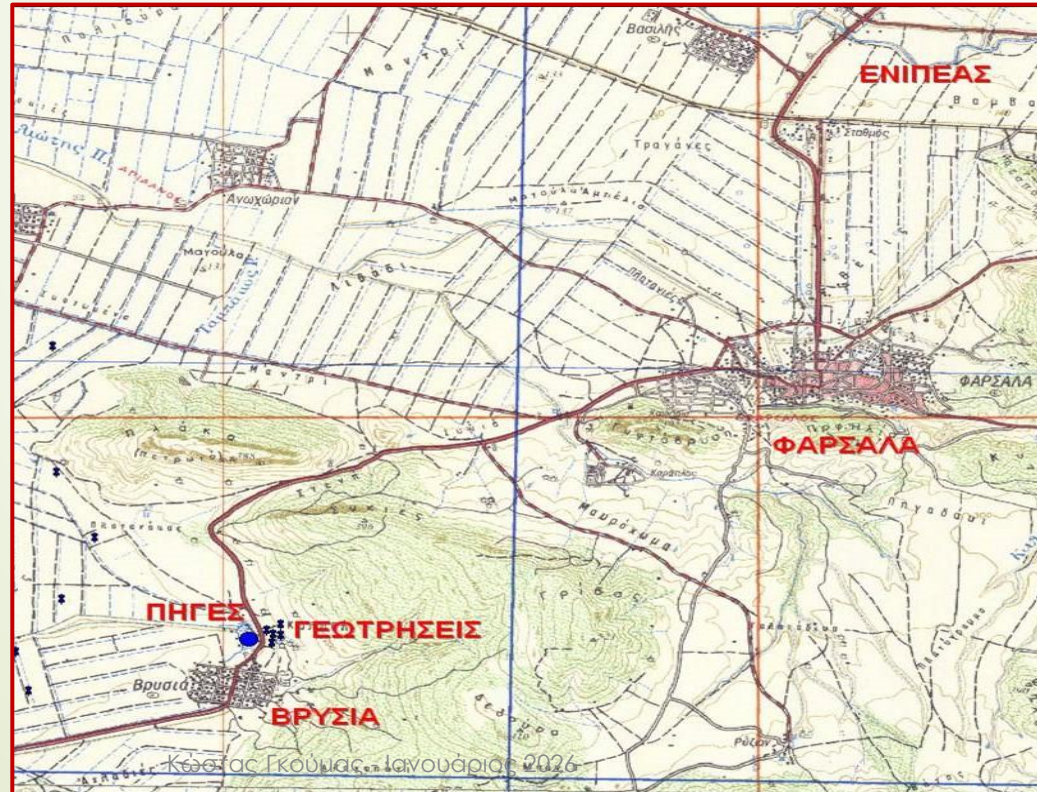
Ο νομάρχης κ. Α. Κατσαρός ενώ υπογράφει τη σύμβαση για τη μελέτη της πηγής στα Βρυσιά - Φαρσάλων

των πηγών της περιοχής, ενώ θα δώσει οριστική απόφαση στη δυνατότητα κατασκευής ταμειωτήρα στην είσοδο του οικισμού Βρυσιών.

Δ. Βόλλας

Ο πρώτες μελέτες ξεκίνησαν στα μέσα της δεκαετίας του 2000, ολοκληρώθηκαν το 2014 και η δημοπράτηση του έργου (μόλις 2 εκατ. €) έγινε στα μέσα του 2021.

Δεν θα ολοκληρωθεί πριν το 2027 !!

2021

Φράγμα στα Βρυσιά Φαρσάλων κατασκευάζει η Περιφέρεια Θεσσαλίας - Δευτέρα 24 Μαΐου 2021

Αναδείχτηκε ανάδοχος και προχωρά ο προσυμβατικός έλεγχος του έργου «Κατασκευή φράγματος αναστόμωσης πηγών Βρυσιών Π.Ε. Λάρισας», προϋπολογισμού 2.083.200 ευρώ. Πρόκειται για ένα σημαντικό αναπτυξιακό έργο, που συμβάλλει στην προστασία και την αξιοποίηση του υδάτινου δυναμικού της περιοχής των Φαρσάλων, στην αντιμετώπιση του προβλήματος λειψυδρίας και στον εμπλουτισμό του υδροφόρου ορίζοντα.

Επικαιρότητα

2008

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΤΗΚΕ ΧΘΕΣ Η ΜΕΛΕΤΗ

12/11/2008

Αξιοποιούνται οι πηγές των Βρυσιών Φαρσάλων

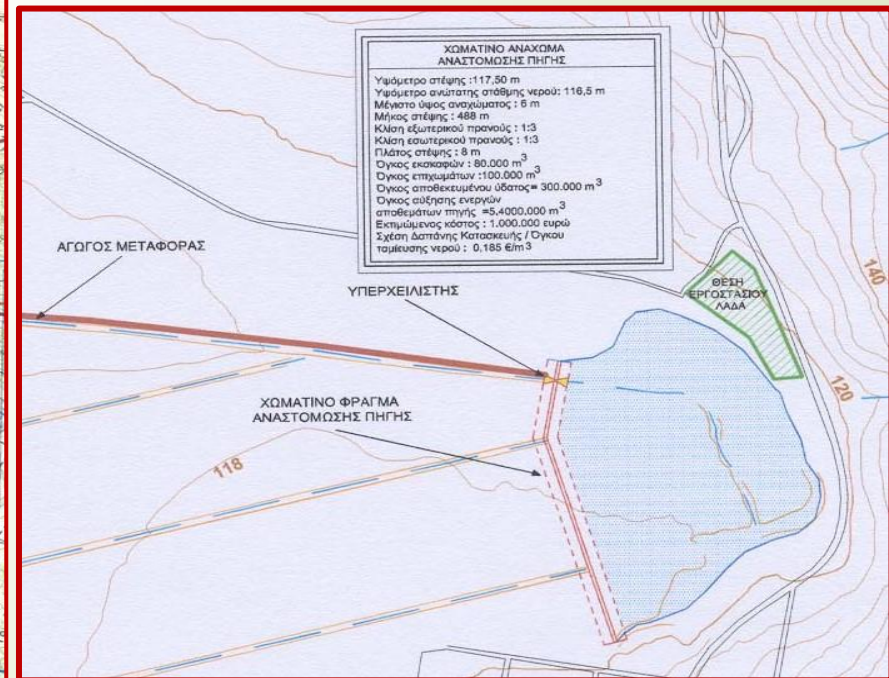
ΦΑΡΣΑΛΑ (Γραφείο Φ-1) Της Δρ. Μπαλαζή

αριστοτέλειος, ενώ κάθε χρόνο κατασκευάζονται 9-12 πρόγραμμα φράγματος στον Εύριτο ποταμό, συνολικά προϋπολογισμού των 2,5 εκ. ευρώ. Επίσης, έχει ήδη

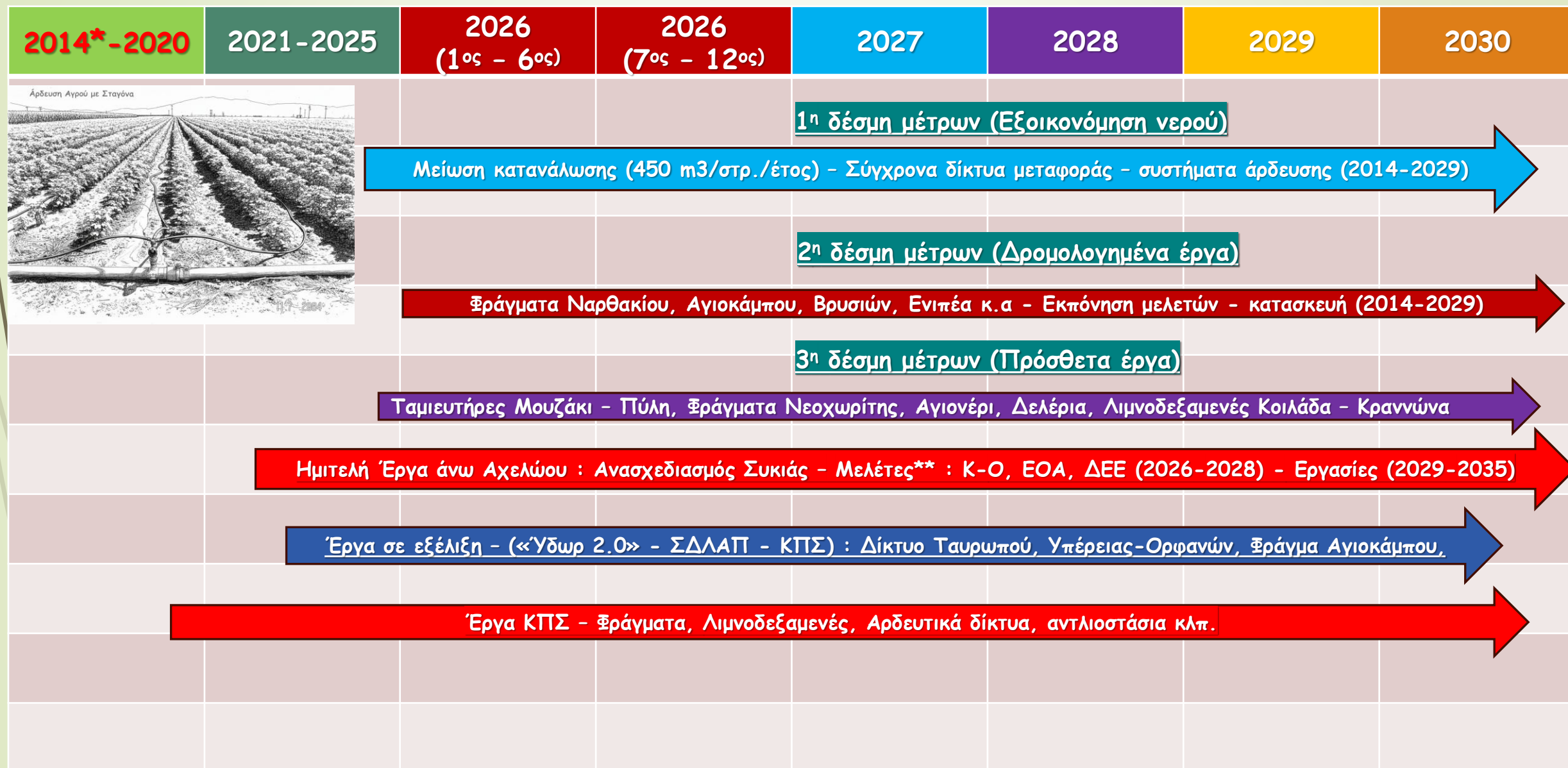
γίνει Δ.Δ. Βρυσιών και Αγίου Γεωργίου. Από το 1972-1986 το σύστημα πηγής - γεωτρήσεων κατασκευάστηκε ανεπαρκώς, αλλά από το 1986 και στη συνέχεια, οι μελέτες

ου Βρυσιών, με δυνατότητα αποθήκευσης 700.000 κυβ. μ. ο ταμειωτής μπορεί να έχει διπλή χρήση ταμειωτήρα με την κατασκευή φράγματος ανά τον ποταμό Βρύσιων

Κώστας Γκούγκας, 14 Ιανουαρίου 2026

Διάγραμμα παρακολούθησης πορείας μελετών και έργων ΣΔΛΑΠ Θεσσαλίας

27 Παθογένειες και καθυστερήσεις στο σύστημα παραγωγής μελετών και έργων

Διαπιστώσεις - Συμπεράσματα

- ❑ Τα έργα δομικών κατασκευών του ΣΔΛΑΠ έχουν σοβαρές αβεβαιότητες (ωριμότητα, χρηματοδότηση, κατασκευή),
- ❑ Ο μέσος όρος ωρίμανσης των τεχνικών κ.α μελετών ξεπερνά τα 5 (ή/και περισσότερα) χρόνια, ενώ η κατασκευή τους διαρκεί 10 με 15 χρόνια, όπως αυτά στα οποία αναφέρθηκαν προηγουμένως (Αγιονέρι, Ληθαίος, κα.)
- ❑ Οι προσδοκίες μηδενισμού του Υδατικού Ισοζυγίου στο ΥΔ Θεσσαλίας (για το 2027) αποδεικνύονται «Ουτοπικές», δεδομένου ότι :
 - Παραμένει άγνωστη η ποσότητα εξοικονόμησης νερού (1^η δέσμη μέτρων ΣΔΛΑΠ),
 - Τα δρομολογημένα και πρόσθετα έργα (2^η και 3^η δέσμη μέτρων), δεν προβλέπεται να μηδενίσουν το υφιστάμενο υδατικό έλλειμμα (465 hm³), το οποίο αναμένεται να κυμανθεί τα επόμενα χρόνια μεταξύ 300 έως 400 hm³
- ❑ Ο στόχος για αποκατάσταση του ήδη εκρηκτικού ελλείμματος των 3.000 hm³ σε 60 χρόνια (!!), είναι ανέφικτός,
- ❑ Η δέσμευση (των ΣΔΛΑΠ, 2014/2017, 2024) για άρδευση 2,5 εκ. στρεμμάτων στη Θεσσαλία (που ήδη έχουν μειωθεί 20%), θα έχει ως αποτέλεσμα την επιδείνωση του οικολογικού προβλήματος (απολήψεις 150-200 εκ. κ. μ. ετησίως).
- ❑ Το εναλλακτικό (αλλά και καταστροφικό για την Θεσσαλία) σενάριο είναι η περαιτέρω μείωση των αρδευόμενων παραγωγικών εκτάσεων (κατά 500 - 900 χιλιάδες στρέμματα) και η φτωχοποίηση χιλιάδων αγροτικών νοικοκυριών.
- ❑ Παρότι η Πολιτεία διέθεσε τα τελευταία 30 χρόνια σημαντικά ποσά, οι οργανωτικές αδυναμίες, η έλλειψη σχεδίου ή/και αξιολόγησης των έργων, δεν είχαν τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα.
- ❑ Στο βαθμό που εξακολουθούμε να προσεγγίζουμε το πρόβλημα με συμβατικούς όρους ή/και ξεπερασμένες πρακτικές, είναι βέβαιο ότι μετά από λίγα χρόνια (ενόψει και της κλιματικής κρίσης) οι υφιστάμενοι ταμιευτήρες και τα ποτάμια μας (κυρίως ο Πηνειός), θα αδυνατούν να καλύψουν τις αρδευτικές μας ανάγκες ή/και να υδροδοτήσουν μεγάλα και πολλαπλού σκοπού έργα όπως ο Ταμιευτήρας Κάρλας, ενώ σταδιακά θα συνεχίζεται η «αφανής» οικολογική καταστροφή των υπόγειων οικοσυστημάτων της Θεσσαλίας.

Η μεταφορά 250 εκατ. κ. μ. νερού ετησίως από την λεκάνη Αχελώου αποτελεί τον βασικό πυλώνα ευστάθειας του υδατικού ισοζυγίου της Θεσσαλίας και μονόδρομο για την επιβίωσή της.

Η ολοκλήρωση του φράγματος Συκιάς επί του Αχελώου και της σήραγγας των 17,5 χλμ. που θα επιτρέψει την μεταφορά των υδάτων στην λεκάνη Πηνειού, αποτελούν το πρώτο και βασικό έργο του εγκεκριμένου ΣΔΛΑΠ που πρέπει άμεσα να δρομολογηθεί.

Όπως προκύπτει και από τις εκθέσεις Ελλήνων και ξένων πραγματογνωμόνων - τα έργα κινδυνεύουν από κατάρρευση και το ποτάμιο οικοσύστημα παραμένει επί αρκετά χρόνια «μπαζωμένο».

Για όλους αυτούς τους λόγους η Πολιτεία πρέπει να ενεργοποιηθεί άμεσα στην επανεκκίνηση των έργων Αχελώου.

Γενική άποψη εξόδου σήραγγας μεταφοράς (Πευκόφυτο)

- ❖ Δώδεκα χρόνια από την πρώτη έγκριση (2014) του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής (ΣΔΛΑΠ) Θεσσαλίας, σημαντικά ζητήματα όπως η εξοικονόμηση νερού, η μείωση των αντλήσεων από υπόγεια οικοσυστήματα, η σταδιακή αποκατάσταση του οικολογικού ελλείμματος (3.000 hm³ υπόγειου νερού), καθώς και επιμέρους υδατικά θέματα που αφορούν χιλιάδες συμπολίτες μας στην ύπαιθρο, δεν έχουν αντιμετωπισθεί και δεν πρόκειται να επιλυθούν στην επόμενη δεκαετία.
- ❖ Ήδη διαψεύδονται οι προσδοκίες για μηδενισμό του υδατικού ελλείματος, ενώ διαπιστώθηκε ότι υπάρχει μία σειρά από υπόγεια και επιφανειακά υδατικά συστήματα τα οποία δεν πέτυχαν τους στόχους της Οδηγίας για καλή οικολογική ή/και χημική κατάσταση. Αυτό οφείλεται σε ένα βαθμό στα φτωχά αποτελέσματα των δράσεων και στην αδυναμία υλοποίησης των έργων δομικών κατασκευών, που περιλαμβάνονταν στον κατάλογο των μέτρων.

Στη Θεσσαλία σήμερα εντοπίζονται τα εξής περιβαλλοντικά προβλήματα :

- Σημαντικός αριθμός υπογείων και επιφανειακών υδατικών συστημάτων βρίσκονται σε καθεστώς έντονης υπερεκμετάλλευσης και ποιοτικής υποβάθμισής τους, ενώ η υπερεκμετάλλευση αυτή έχει ως αποτέλεσμα εξαιρετικά χαμηλές έως σχεδόν μηδενικές θερινές παροχές σε ποτάμια ΥΣ, στις οποίες συμβάλλει και η υπερεκμετάλλευση των υπογείων νερών.
- Από τα υπόγεια υδατικά συστήματα εξακολουθούν να αντλούνται ετησίως περί τα 200 - 250 hm³ από μόνιμα γεωλογικά αποθέματα, ενώ αθροιστικά εκτιμάται ότι έχουν αντληθεί περί τα τρία δισεκατομμύρια (!) m³.

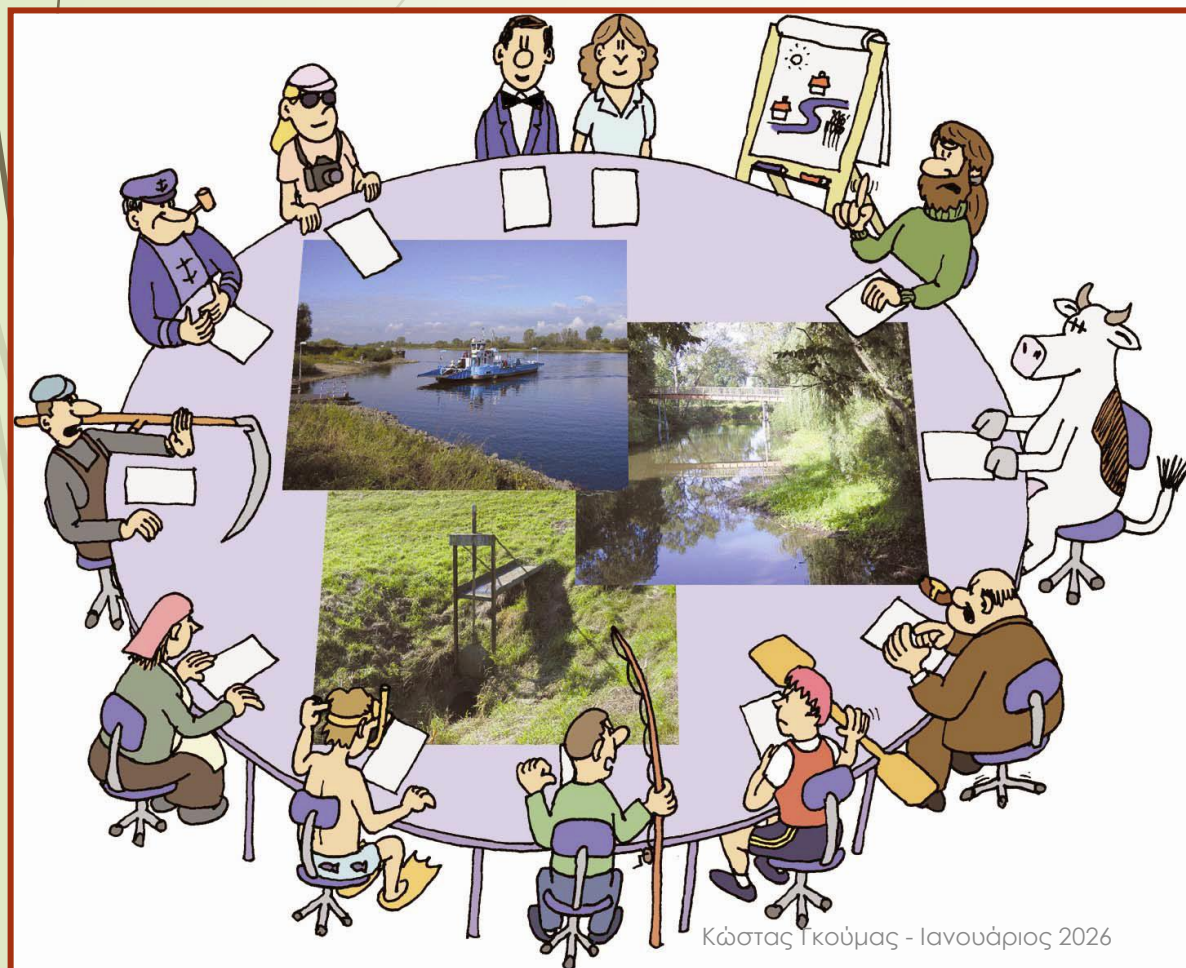
Γενικά, εκτιμάται ότι υπό τις σημερινές συνθήκες διαθεσιμότητας πόρων, δεν είναι δυνατόν να διατεθούν οι αναγκαίες ποσότητες νερού για την κάλυψη της αρδευτικής ζήτησης, χωρίς την επιδείνωση επιφανειακών και υπόγειων νερών και την αδυναμία επίτευξης των στόχων της Οδηγίας 2000/60.

Προαπαιτούμενα μείωσης του υδατικού ελλείμματος στο μέλλον

Για να αποφύγει η Θεσσαλία την οικολογική κατάρρευση, να αντιμετωπίσει τις συνέπειες της κλιματικής κρίσης και να συνεχίσει να είναι μια παραγωγική πεδιάδα (άρδευση 2,5 εκατ. στρ.), χρειάζεται σχέδιο και πολιτική βούληση για :

- Δημιουργία αξιόπιστου μηχανισμού μέτρησης - ελέγχου καταναλώσεων αρδευτικού νερού, χρήση σύγχρονων τεχνολογικών εργαλείων (αισθητήρες, υδρομετρητές), τιμολόγηση νερού, ολοκλήρωση μεταρρυθμίσεων (ΕΜΣΥ, κ.α),
- Αναδιοργάνωση μηχανισμού παρακολούθησης της υλοποίησης μέτρων ΣΔΛΑΠ,
- Ενίσχυση και στήριξη (θεσμική και οικονομική) του ΟΔΥΘ,
- Ολοκλήρωση ημιτελών έργων, έγκαιρη ολοκλήρωση του σχεδιασμού & επικαιροποίηση των μελετών, δρομολόγηση των αναγκαίων απαλλοτριώσεων, εξασφάλιση χρηματοδότησης & γενικά «ωρίμανση» όσων έργων έχουν ήδη προγραμματισθεί.
- Προγραμματισμό (master-plan) νέων έργων στη Θεσσαλία με προτεραιότητες. Πριν αποφασισθεί η χρηματοδότηση και η κατασκευή ενός περιφερειακού έργου ταμίευσης νερού, είναι πρωταρχικής σημασίας να διερευνηθεί λεπτομερώς, η οικονομικότητα του έργου (μικρή δαπάνη ανά κ. μ. αποταμιευμένου νερού), ενώ θα πρέπει επίσης να συνεκτιμάται το κόστος για τα έργα μεταφοράς του νερού & το κόστος λειτουργίας (εκτάσεις κατάντη ή ανάντη που σημαίνει αντλήσεις), η οξύτητα του προβλήματος στην συγκεκριμένη περιοχή και η ενδεχόμενη συμβολή του έργου στον έλεγχο πλημμυρών.
- Εφαρμογή ρεαλιστικού σχεδίου αποκατάστασης ελλείμματος 3.000 hm³ νερού υπόγειων υδροφορέων και χρήση επιφανειακών νερών (διακοπή γεωτρήσεων).

- Όλα τα παραπάνω όμως αποτελούν την αναγκαία μεν, όχι όμως και την ικανή συνθήκη για να το πετύχουμε.
- Χρειάζεται ταυτόχρονα πολιτική βούληση, ρεαλιστικό σχέδιο με χρονοδιάγραμμα και εξασφαλισμένους οικονομικούς πόρους, διαβούλευση και κοινωνική συμφωνία.

Εάν δεν συμφωνήσουμε όλοι, δηλαδή χρήστες νερού, φορείς αγροτών - Αυτοδιοίκησης και Πολιτεία, προς ποια κατεύθυνση θα πρέπει να πορευτούμε τα επόμενα χρόνια στη Θεσσαλία και εάν δεν βρεθεί η κοινή συνισταμένη για την διαχείριση του νερού τότε το «Αύριο» της Θεσσαλίας θα είναι προβληματικό, η κατάσταση των υδατικών οικοσυστημάτων της δεν θα βελτιωθεί (όπως προβλέπει το ΣΔΛΑΠΘ), το όραμα της Οδηγίας 2000/60 θα τεθεί υπό αμφισβήτηση εκ των πραγμάτων και τότε δυστυχώς δεν θα μπορέσουμε να αποφύγουμε επώδυνες λύσεις (όπως πχ. η μείωση των αρδευομένων εκτάσεων) και περιβαλλοντικά ή/και άλλα προβλήματα (οικονομικά, κοινωνικά).